JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

Aº. 1858. ZATURDAG 23 JANUARIJ. Nº. 7.

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . . . ƒ 12,00.
» » » » *Java* . . . . 15,—
» » » » *Buitenbezittingen* . . 17,00.
» » » » *Nederland* . . . . . . 22,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco.*

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentiën is **50** cent voor de Vijf woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling **25** » » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

EXTRACT *uit het Register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.*

BUITENZORG, *den 21sten Januarij* 1858. (No. 14.)

(*Staatsblad no. 10.*)

Gelezen, enz.
De Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;
Is goedgevonden en verstaan:

Den algemeenen maatstaf en verklaren het starief voor de heffing van contributien aan het weduwen- en weezenfonds van burgerlijke ambtenaren in Nederlandsch-Indië, over wisselvallige inkomsten, vastgesteld bij het besluit van den 20sten December 1854 no. 3 (staatsblad no. 96), zoo als dat te rugt is gewijzigd bij staatsblad 1858 no. 14.

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Secretaris,
VAN DE GRAAFF.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, als commissaris van het fonds ter aanmoediging en ondersteuning van de gewapende dienst in de Nederlanden, *G. C. van Dyck*, gepensioneerd ambtenaar; onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

Benoemd:

Tot commissaris van het fonds ter aanmoediging en ondersteuning van de gewapende dienst in de Nederlanden, *H. J. van der Plas*, president van de weeskamer te Batavia.

Tot controleurs der derde klasse bij het binnenlandsch bestuur in de Wester-afdeeling van Borneo, de ambtenaren ter beschikking van den resident aldaar *G. de Groot*, *J. W. Halbons* en *H. E. W. Cornets de Groot.*

Tot derden commies bij de directie der producten en civiele magazijnen, de klerk bij die directie *J. W. Smissaert.*

Tot pakhuismeester bij het zout-hoofddepôt te Grissee (Soerabaija), de ambtenaar op wachtgeld *J. H. van Slingerlandt*, vroeger administrateur der tinmijnen te Koba (eiland Banca).

Magtiging verleend:

Tot de uitreiking aan *F. Th. Herwig*, doctor in de genees-, heel- en verloskunde, eener acte van toelating tot de uitoefening der genees-, heel- en verloskundige practijk te Samarang.

Verleend:

Een verlof naar Nederland, voor den tijd van één jaar, buiten bezwaar van den lande, aan den benoemden pakhuismeester bij het zout-hoofddepôt te Grissee *N. J. Verwyk.*

Militair Departement.

Benoemd:

Bij het wapen der Artillerie.

Tot commandant der veld- en bergbatterijen op Java, de luitenant-kolonel *R. J. Kellermann*, thans commandant der artillerie in de tweede militaire afdeeling op Java.

Tot majoor, commandant der artillerie in de tweede militaire afdeeling op Java, de kapitein *J. L. Moerman*, van het personeel.

Tot kapitein bij het personeel, de eerste luitenant *G. F. A. Boer*, van het personeel.

Tot eersten luitenant bij het materieel, de tweede luitenant *W. A. Brugman*, van het materieel.

Goedgekeurd:

Dat door het Militair Departement,
Bij het wapen der Infanterie,

Is Geplaatst:

Bij het 1ste bataillon, de kapitein *E. Pauw*, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd.

Zijn Overgeplaatst:

Bij het 1ste bataillon (Willem I), de tweede luitenant *D. A. C. F. W. Verstege*, van de garnizoens-compagnie te Bencoelen.

Bij het 7de bataillon, de eerste luitenant *J. T. F. Renaud*, van het 10de bataillon.

Bij het 9de bataillon, de kapitein *J. L. Diederiks*, van het 4de bataillon.

Bij het 10de bataillon, de kapitein *W. C. A. van der Hucht*, van het 11de bataillon, en de tweede luitenant *W. J. Reniga*, van het 14de bataillon.

Bij het 11de bataillon, de kapiteins *W. Kock* en *G. A. Grouw*, de eerste van het 10de bataillon en de laatste van het garnizoens-bataillon te Palembang, en de eerste luitenant *C. J. R. List*, van het 12de bataillon.

Bij het 12de bataillon, de kapitein *C. M. H. Kroesen*, van het 13de bataillon.

Bij het 13de bataillon, de kapitein *G. J. Eschauzier*, van het 12de bataillon en de eerste luitenant *K. W. H. de Coenens*, van het 7de bataillon.

Bij het 15de bataillon, de tweede luitenants *H. J. Voorstad*, *W. H. van Leersum*, *F. K. Martin* en *J. H. K. F. Koch*, allen van het garnizoens-bataillon ter Sumatra's Westkust.

Bij het 16de battaillon, de tweede luitenants *J. H. J. Elberg* en *L. C. J. Blanken*, beiden van het garnizoens-bataillon ter Sumatra's westkust.

Bij het corps pupillen, de kapitein *J. van der Haas*, van het 8ste bataillon.

Bij de garnizoens-compagnie te Riouw (Siak) de eerste luitenant *E. H. Doorrleben*, van het 10de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de Molukken, de kapitein *J. J. Keyzer*, van het 13de bataillon, en de tweede luitenant *H. Tissot van Patot*, van het 7de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon op Palembang, de kapitein *K. G. Schultze*, van het 11de bataillon, en de tweede luitenant *J. J. Alberts*, van de normale schietschool te Meester Cornelis.

Bij de normale schietschool te Meester Cornelis, de tweede luitenant instructeur *G. C. E. van Daalen*, van het 11de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon te Banca, de tweede luitenant *H. J. V. A. Demmenie*, van het 10de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon op Celebes, de tweede luitenants *H. J. van Dobben* en *J. C. W. Stadermann*, beiden van het 3de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de Wester-afdeeling van Borneo, de tweede luitenants *J. P. Penning*, *G. F. van Huls*, *A. Luijmes*, *A. M. van der Meer* en *J. C. Fricke*, de twee eersten van het 3de bataillon, de twee daaropvolgenden. van het 10de bataillon en de laatste van het 12de bataillon.

Bij de Militaire Administratie.

Als aspirant-intendant, de aspirant betaalmeester *J. H. W. Roebij.*

ADVERTENTIEN.

Naar aanleiding van het bepaalde bij art. 2 der publicatie van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, in dato 16 Julij 1851, opgenomen in de Javasche Courant van den 19 daaraanvolgende, brengt de ondergeteekende ter kennis van het algemeen, dat het bedrag der onder ultimo December 1857 in wandeling zijnde recepissen was ƒ 24,587,853, en dat tot waarborg daarvan zijn afgezonderd ƒ 18,751,425 aan zilveren munt en ƒ 5,793,934 aan koperen munt of ƒ 42.494 minder dan voor de in omlooop zijnde recepissen moest zijn gedeponeerd, hetwelk een gevolg is van bevolene, doch onder ultimo December 1857 nog niet bewerkstelligde, mutatien bij sommige der dépôts.

BATAVIA, *den 22 Januarij* 1858.
De Directeur van Financien,
VEMER.

Transporten van Zout.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bij deze bekend, dat door den resident van Soerabaija, op Dingsdag den 16 Februarij a. s., des voormiddags, ten 10 ure, ten burele van dien hoofdambtenaar, overeenkomstig het reglement op het houden van uitbestedingen (staatsblad 1829 no. 67), in het openbaar zal worden uitbesteed het transport van zout van het hoofddepôt-pakhuis te Sumanap naar de natenoemen pakhuizen, namelijk:

210 (vijf honderd tien)	koyangs naar	Padang.
1270 (twaalf honderd zeventig)	» »	Priaman.
55 (vijf-en-vijftig)	» »	Aijer Bangies.
220 (twee honderd twintig)	» »	Bencoelen.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bij deze bekend, dat door den resident van Soerabaija, op Dingsdag den 16 Februarij aanstaande, des voormiddags ten 11 ure, ten burele van dien hoofdambtenaar, overeenkomstig het reglement op het houden van uitbestedingen (staatsblad 1829 no, 67), in het openbaar zal worden uitbesteed het transport van zout van de hoofddepôt-pakhuizen te Sumanap en te Boender naar de na te noemen pakhuizen, namelijk:

A. Uit de hoofddepôt pakhuizen te Sumanap 1490 (veertien honderd negentig koyangs naar Bandjermassing,
40 (veertig) koyangs naar Sampit.
B. Uit de hoofddepôt-pakhuizen te Boender 1000 (duizend) koyangs naar Palembang.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bij deze bekend, dat door den resident van Soerabaija, op Dingsdag den 16 Februarij a. s., des middags ten 12 ure, ten burele van dien hoofdambtenaar, overeenkomstig het reglement op het houden van uitbestedingen (staatsblad 1829 no. 67), in het openbaar zal worden uitbesteed: het transport van zout van het hoofddepôt-pakhuis te Sumanap naar de verkooppakhuizen, in de residentie Wester-Afdeeling van Borneo, ten bedrage van 960 koyangs, als:

60 (zestig)	koyangs naar	Soekadana
50 (vijftig)	« «	Manpawa
50 (vijftig)	« «	Singkawang
640 (zes honderd veertig)	« «	Pontianak
160 (honderd zestig)	« «	Sambas.

Transport van Steenkolen.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bij deze bekend, dat door den resident van Soerabaija, op Dingsdag den 16den Februarij a. s., des namiddags ten 1 ure, ten burele van dien hoofdambtenaar, overeenkomstig het reglement op het houden van uitbestedingen (staatsblad 1829 no. 67), in het openbaar zal worden uitbesteed het transport van 2600 ton steenkolen, van de hoofddepôt-pakhuizen te Banjermassing naar Soerabaija, wordende de ton gerekend op 2000 Amst. pd.

Postkantoor.
Landmail van Januarij.

De directeur der posterijen te Batavia herinnert bij deze belanghebbenden, dat de 2de mail-stoomer in Januarij den 26sten zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Maandag den 25sten Januarij aanstaande:
a. des avonds ten 8 ure, voor Europa, Britsch-Indië, China, enz., enz.
b. des middags ten 1 ure, die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

VENDUTIEN.

Op Dingsdag, en Woensdag den 26 en 27 Januarij, voor een huis op Toko Tiga, in den Chineschen Kamp, voor rekening des boedels van wijlen den chinees *Oeij Makauw*, door gebr. *Roselje en en Co.*.

MOEDERLIEFDE. (*Vervolg*).

Werd dit gedeelte van het landgoed het minst door zijne bewoners bezocht, de barones vond het er wat somber, de baron kwam er alleen in den jagttijd, en freule Wilhelmina vond het even als de jonkers veel aardiger, om met den hittenwagen de chaussée langs te draven — toch was er éene, wier jeugdig hart onweêrstaanbaar door het majestueuse woud werd aangetrokken; maar ach! Mathilda moest Wilhelmina's smaak ook in hare wandelingen volgen, en misschien vond de gouvernante het bosch ook wel wat eentoonig, zoodat zij zelden hare neiging in deze voldaan zag, ja zelfs die niet durfde uiten, uit vrees van door de jonkers, om haar droomzieken en suffen aard, geplaagd te worden. Mathilda, die onder de haren weinig sympathie vond, had veel op met de van Ingentjes, vooral met Eduard! wiens gul en open gelaat, voorkomende, ja galante manieren, spoedig aan haar kinderlijk ideaal beantwoordden, terwijl zij door hare voorliefde voor de kleine Nancy, zijne lievelinge, zijn hart spoedig won, zoowel als door haren smaak voor zijne planten-verzameling, die zijne grootste liefhebberij was, tot niet weinig ergernis van mama, die aan zijn kruiden en varens zoeken, menig ongerust uurtje en menige stoffige kamers te danken had. De veranderlijkheid der jeugd zou, meende zij, ook hierin spoedig genoeg afwisseling geven, waarom zij die zucht maar liet uitwoeden.

Op een bij uitstek warmen Julijdag, werd Mathilda's verlangen naar het bosch, zoo levendig, dat zij, des morgens daarin teleurgesteld, hijgde naar den avond, om onder het koele lommer verkwikking te vinden. De middag beloofde haar echter geene vervulling; wel was Wilhelmina met mama uit rijden gegaan, maar de gouvernante had zoo'n zware hoofdpijn, dat zij haar onmogelijk kon verzellen en zij na lang vleijen eindelijk vergunning kreeg, om een uurtje alleen in den tuin te gaan. Gelukkig in het gevoel eener zoo schaarsch genotene vrijheid, snelde Mathilda vrolijk naar beneden, om op een lief plekje in ongestoorde rust te gaan lezen. Maar och! 't was zoo benaauwd in de lucht, geen enkel windje verkoelde den drukkenden dampkring, die ook op het kind zijn invloed uitoefende; onder de linde bij de beek zelfs was het zoo gloeijend, dat Mathilda het er niet kon uithouden en dacht: zij zou maar weêr naar binnen gaan; doch zie, juist worden de toppen van gindsche dennen zoo schitterend verlicht, juist glijdt een zacht koeltje over hare brandende slapen, en de lust om eens even het bosch in te gaan wordt onweêrstaanbaar; achteloos de beek volgende, dan eens het opengeslagen boekske inziende, dan weder de fantastische lichtspeling tusschen de donkere dennen, wier stammen in rossen gloed vonkelden, met huivering aanstarende, was zij onbemerkt van het haar bekende pad afgeraakt; vergeefs zocht zij naar hare vriendelijke geleidster: de beek was haar oog ontvloden; door loomheid bevangen, vleit zij zich even op den bemosten stronk neder om een weinigje uit te rusten, en dan met nieuwen moed terug te keeren, wanneer de beek haar spoedig weder zal tegen glinsteren. De fijne stroohoed, door een krans groene bladeren gesierd, werd afgezet, en de blonde krullen van het blanke voorhoofd naar achteren strijkende, liet zij 't hoofd rusten tegen een zacht bemosten stronk, terwijl zij den hoed aan de roode linten vasthield. De matheid en loomheid, die zwaar op het aardrijk neder hing, de bladeren

Op Donderdag 28 Januarij, voor het commissiehuis van gebr. *Roselje en co.*

en

à 2 pCt. vendusalaris, op het Hee[illegible]plein, door *John Pryce en co.*

en

Des avonds ten 7 ure, in een der localen van de Harmonie, door *H. M. van Dorp.*

Op Vrijdag den 29 Januarij, wegens vertrek, ten huize van den heer *C. Pieck*, op Noordwijk, door *van Slooten Morgan en co.*

en

Tegen [illegible] pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *Abeelen Dennison en co.*

VERTREKKENDE PERSONEN.

A. Lecouteux. — *Cornelius Cremer, Jr.* — *A. Gevers.* — *Rosemeier en familie.* — *George Batten.*

Aangekomen Vreemdelingen

te *Batavia*, van den 20 t/m den 22 Januarij 1858.

MARINE HOTEL. *W. Hulshoff*, van Soerabaija — *C. S. van Heeckeren*, van Samarang. — *M. van Geuns Jr.*, van Cheribon. — *J. Rouffaer*, van Idem.

HOTEL DES INDES. *Berne*, van Soerabaija. — Mevrouw *Berne*, van idem. — *S. M. van Diest*, van Buitenzorg. — *F. Toulouse*, van Australie. — *N. G. van Kuffel*, van Buitenzorg. — Mevr. *van Kuffel*, van idem.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *A. van Oosterboom*, van *Onrust*.

JAVA HOTEL. *M. J. Rosenboom*, van Soerabaija. — *Bowirs*, van Australie.

Advertentien.

Getrouwd.

F. J. W. J. BERGAMIN.

met

M. E. VAN LEEUWEN.

BATAVIA, 18 *Januarij* 1858. (237).

Getrouwd.

ADOLPH, JULIUS, WALTER,

met

ANNA, BEATA, HENRIETTE DU CLOUX.

BATAVIA, 20 *Januarij* 1858. (212)

Bevallen van eenen ZOON, de echtgenoote van *E. K. A. de Neve*, geboren *Döhne*.

SINGKAWANG, 25 *December* 1857. (218)

Bevallen van een dooden ZOON, *A. Zimmer*, geb. *Verdoorn*.

MEESTER-CORNELIS, 19 *Januarij* 1858. (170)

Heden overleed ons jongste kindje *Wendelina Claudina Louisa*.

A. F. D. PLANCKEN.

J. C. L. PLANCKEN,

SALATIGA, 12 *Januarij* 1858. *Verspijck.*

(193).

Met de mail van November ontving ik uit Amsterdam, de treurige tijding van het afsterven, op den 10den dier maand, van mijnen geliefden broeder *G. Brongers*, kapitein der artillerie van het O. I. Leger, in den ouderdom van 34 jaren.

SOERABAYA, H. W. BRONGERS.

15 *Januarij* 1858. *Kapitein der Art.*

(180).

VENDUTIE

op Dingsdag en Woensdag

den 26 en 27 Januarij 1858.

voor het huis van wijlen den Chinees **Oeij Makauw**

op Toko Tiga door *Gebr. Roselje* & Co.

van een nog geheel nieuwen Palanquin en een dito Milord, diverse Meubelen, Wagentuigen, eenpartij afbraak, eene aanzienlijke partij wit marmeren Steenen, een Gammelang Spel, eene grooten ijzeren Brandwaarborgkast, oude en nieuwe Ducaten, Sovereigns, tienguldenstukken, Dubloenen, gouden Buikbanden, Spelden, Ringen, zilveren Lepels en Vorken, dito bladen, dito Theeserviesen, broodmanden, enz. Wijders eenpartij staaf-goud en het geen verder ten voorschijn zal worden gebragt.

(196)

VENDUTIE

op Donderdag den 28 Januarij 1858

voor het Commissiehuis van *Gebr. Roselje & Co.*

van diverse Provisien, Engelsche Zeep in kisten, diverse IJzer en Glaswerk, [illegible] Moslemsche Messen, Een faktuur Spiegels en Schilderijen, diverse Modewaren, Suprafijn Katoen in Stukken van 30 Elles, Chitsen, Handdoekgoed, Sarongs en Slendangs, voorts Speelgoed, Parfumerien, eene fraaije Collectie van in *China* vervaardigde Schilderijen, Graslinnen, enz.

en

voor Rekening des Boedels van wijlen den Chinees **Oeij Makauw**, divers Zilverwerk bestaande uit Lepels en Vorken, Bladen, Thé- Serviesen, enz.

(229)

OP DE VENDUTIE

van Donderdag den 28 Januarij.

Zal mede voor rekening van belanghebbenden zonder reserve worden verkocht.

51 *Reulen Staafgoud.*

(230) GEBR. ROSELJE & Co.

VERKOOPING

Op Donderdag den 28sten Januarij, des avonds ten 7 ure, in een der localen van de societeit **De Harmonie**, door den boekhandelaar

H. M. van Dorp,

Van eene fraaye verzameling Boekwerken meerendeels nagelaten door den heer *L. F. J. Timmermans*; bestaande uit vele geillustreerde werken, als: *Le Diable à Paris, Mystères de l'inquisition, Darbey les saintes Femmes, Telemaque, Histoire d'Angleterre, Arioste Roland furieux, Grandville les étoiles, Oeuvres de Gavarni*, alsmede de Atlas van **Melvill van Carnbée**, de kaart van **van de Felde van Hindestein**, en een compleet exemplaar van het *Tijdschrift van Nederlandsch Indië*, tot en met 1852 gebonden in 53 dls. en meer andere belangrijke werken van verschillende vakken van wetenschap, etc. (222)

VENDUTIE

op Vrijdag den 29 Januarij 1858.

voor het Commissiehuis van *Abeelen Dennison & Co.*

van Boter, Zeep, Koffij, Goenie-zakken, Tapijten, Tafelserviesen enz. enz. (202)

Vrijdag 29 Januarij 1858.

Wegens vertrek, voor het woonhuis van den WelEd. Heer *Pieck*, op Noordwijk, door **Van Slooten, Morgan & Co.**

Van eenen netten inboedel, bestaande uit Spiegels, Schilderijen, Hang- en Tafellampen, Canapés, Stoelen, Tafels, Speeltafels, Kasten, Ledikanten, Porcelein- Glas- en Aardewerk, eene fraaije collectie Bloemen in Potten, voorts nog een zoo goed als nieuwe Palanquin, een Handchais, een Elegante Kinderwagen voor een en twee Paarden, twee spannen Wagen- en Bendiepaarden, Tuigen, etc. (233)

OP DE VENDUTIE

van Vrijdag 29 dezer,

zullen alsmede worden verkocht

EEN BASTAARD RIJPAARD,

hoog 4 voet 4 duim *Vos*. (236)

VAN SLOOTEN MORGAN & Co.

VENDUTIE

op [illegible]dag [illegible]0 Januarij 1858,

[illegible]an [illegible] BEURS.

He[illegible]sch[illegible]n de **Javasche Courant** van 11 November en 19 December 1857.

(216) Mr. HOFFMEIJER.

Per de [illegible] van Liverpool,

ontvingen de ondergeteekenden wederom eenige van de sints jaren in Indie als zeer deugdzaam bekende

LAMPEN,

met 1, 2, 3 en 4 lichten, alsmede

TAFELLAMPEN.

(232) Gebrs. ROSELJE & Co.

De ondergeteekenden hebben ter verkoop ontvangen een partijtje esquise wijn, van het in Indie zeer gunstig bekende merk

St. JULIEN,

CRUSE & FILS FRERES.

BORDEAUX.

in kisten van 4 dozijn flesschen.

Liefhebbers van een delicieus en onvervalscht glas wijn, zij deze bijzonder aanbevolen.

(231) Gebrs. ROSELJE & Co.

S. B. VAN KLEEFF & Co.

Passer Pisang en Rijswijk,

Roode Wijn

van het merk

Carbarrus St. Julien Cruse & fils,

In kistjes van 1 en 2 dozijn flesschen.

(179

S. B. VAN KLEEFF en Co.

Passer Pisang en Rijswijk.

Ontvangen:

Een partijtje **Bourgogne Wijnen**, als:

Hermitage

Chambertin en

Romanée

Alsmede:

MUSCAAT LUNEL

en

Muscaat Frontignan.

(178)

S. B. van Kleeff & Co.

Passer Pisang en Rijswijk.

Per het Fransche schip EMANUEL:

Een factuur *Fransche Provisiën*, waaronder

Vermicelle en Macaronie

in kistjes. (177)

Hoefsmederij.

Engelsch beslag.

werkplaats op *Noordwijk*, 2e huis van *Gang Patjenongan*, onder toezigt van den Gouvernements veearts.

(176) NOORDIJK.

---

boog en de vogelen deed zwijgen, overweldigde ook **Mathilda** en eene ligte sluimering overviel haar. Daar ligt zij neder, onbewust van den angst, die haar toeven der arme gouvernante zal berokkenen, onbewust van den schrik, dien zij zich zelve door haar afdwalen op den hals haalt; rustig sluimert zij in het eenzame woud, waar de zonnestralen reeds niet meer vonkelen en dat bij haar ontwaken in bange somberheid haar tegen zal huiveren.

Aan de tegenovergestelde rigting nadert een meisje, ietwat ouder dan Mathilda, maar die in gelaat en vastheid van gang eene hoogere ontwikkeling verried. De warmte heeft ook haar den ronden strohoed doen afzetten, wier gele linten zij om den arm gestrikt heeft, terwijl de andere een ledig korfje draagt. Naar haar eenvoudig rosé jurkje met het wit boezelaartje en de grofheid van den hoed, slechts door een gevlochten strookoord omwonden, te oordeelen, behoort zij tot den burgerstand, hoewel in hare houding iets voornaams, ja eenige fierheid niet te ontkennen valt. Mathilda bemerkende, wier zachte, blonde lokken en fijne gelaatstrekken zij bewonderend aanstaart, blijft zij in gissingen verdiept voor haar staan. Wie zij zijn mogt! En hoe zij hier in dit uur alleen in het bosch verdwaald komt! Zeker van haar gezelschap afgeraakt! Immers de rijke kinderen, en hare keurige kleeding getuigt daarvan, gaan nooit zonder opzigt uit. Arm kind, wat zal zij bij haar ontwaken schrikken! Beide kinderen vormden een bevallige groep. Mathilda lag daar neder als de type van teedere zwakheid, die om bescherming vraagt; Maria stond voor haar als het beeld van jeugdige kracht en vlugheid, die zich uitsprak zoowel in houding en gestalte, als in den verhoogden gloed van haar gitzwart oog, door den rijkdom harer donkere lokken overschaduwd, het eenige schoon waarop zij bogen mogt, want de gelaatstrekken waren, vooral voor een kind, wat scherp geteekend, en geen frissche blos luisterde den min blanken tint der brunette liefelijk op, terwijl om haar mond soms een pijnlijke trek zweefde, waar men den blijden lach der jeugd met regt verwachten mogt. Zoo als zij daar thans echter stond, vol deelneming en levendige belangstelling voor het rijke kind, waarop haar oog met teedere bezorgdheid rustte, lag er eene ongewone zachtheid over haar wezen uitgespreid, en toen nu Mathilda in 't eind ontwaakte, en haar zacht blaauw oog verbaasd tot Maria opsloeg, was zij zonderling door haar aanblik getroffen, welke ingenomenheid weldra tot warme sympathie klom, toen Maria's zachte en buitengewoon liefelijke stem haar melodisch tegenklonk, terwijl zij haar vriendelijk oprigtte. Doch te snel werd dit genotvol oogenblik, waarvan de herinnering haar immer bijbleef, verbroken door het verlevendigd besef van haar pijnlijken toestand, en in tranen losbarstende, leunde zij het blonde kopje vertrouwelijk aan Maria's schoot, die zich intusschen naast haar op den bemosten grond had nedergezet en met de belofte haar te huis te zullen brengen, haar zooveel mogelijk vertroostte. Maar juist die tehuiskomst joeg Mathilda siddering aan, en Maria had al hare welbespraaktheid noodig, om haar te beduiden, dat mama veel te blij zou zijn, als zij haar wederzag, om haar te bekijven.

(*Wordt vervolgd.*)

Avec permission de M. le Resident de Batavia.

Le Cirque Européen

donnera Mardi et Vendredi prochain,

Ses deux dernières réprésentations.

Mardi au bénéfice de Mme SCHMIDT.
Vendredi au bénéfice de Mrs. TIBBS & CHEVALLIER pour leur retour en France.

Prix des Places:

Un Cavalier ou Dame ... f 3,—.
" Officier jusqu'au grade de Capitaine .. — 2,—.
" Enfant ... — 1,50.
" Malais ... — 0,50.

12 Billets pour un Cavalier ou Dame ... f 24,—
" " " Officier jusqu'au grade de capitaine ... — 18,—
" " " enfant ... — 12,—

Les programmes donneront le détail des exercices.

On commencera 8 heures precices. (234)

Au Koningsplein en face le Gang Pool.

Avec l'autorisation de M. le Resident de Batavia.

COSMORAMA,

dirigé par Monsieur POTIER.

Ouvert tous les jours, même le Dimanche, depuis 7 heures du soir jusqu'à 11 heures.

Dix sept Points de Vues ou Tableaux.

Prix d'entrée,

3 florins par Personne.

1 florin pour les Enfants jusqu'à l'age de 7 ans.

Au dessus de cet age, entrée entière.

AVIS. Une fois sorti du salon du Cosmorama, on ne pourra y rentrer dans la même soirée, qu'en reprenant un nouveau Billet d'entrée. (209)

Robes Fantaisie pour bal,

Fleurs, Rubans, Gants glacés pour dames et messieurs, soie dito, parfumerie anglaise et française, eau de Bottot, poudre Newbolt, velours noir, souliers de satin blanc à 2 florins.

(213) chez M. JANET.

Mme Jne COCQUELIN.

Wegens vertrek,

Verkoop van verschillende goederen
(157) **tegen verminderde prijzen.**

FOUCAULT & Co.

ont l'honneur de donner connaissance au Public de *Batavia, qu'ils ont reçu un grand choix d'Etoffes en tout genre, tels que pantalons (fantaisie), pantalons étoffes extra pour monter à cheval, draps nouveautés pour habits et paletots (fantaisie), gilets de bal, Etoffes pour vêtements de voyage, gibus, casquettes. Boutons pour gilets, cravattes etc etc.* (189)

TE KOOP

Een **BENDIE** met Engelsche Veeren en Oliebussen. Twee bijzonder sterke en vlugge **PAARDEN** met Tuig enz prijs f 500.
Te bevragen bij H. M. VAN DORP. (192)

ATTENTIE!!!

TE KOOP Twee *canapées*, twee *spiegels* met Supports, vier *schilderijen*, zes *stoelen*, en eene ronde *tafel*, te zamen, voor f 380.—
Adres, Bureau *Java-Bode*. (215)

Kamers te Huur,

hoek Secretarie-laan en Rijswijk, Oostzijde.

(211)

W. J. OLLAND.

Noordwijk tegenover het ***Java-Hôtel***
biedt zich aan tot het

Galvanisch Verguldén en Verzilveren

van alle Metalen van welke grootte en vorm, waarvan hij reeds de voortreffelijkste proeven heeft mogen leveren. (205)

THÉ DANSANT

op Zaturdag den 30 Januarij 1858.

Namens de Directie,
De Secretaris,
(204) E. B. GOTELING VINNIS.

TARIEF
VAN DE
BATAVIASCHE MANEGE

Voor het dresseren van een rijpaard	f 30,—
Idem van een wagen- of bendiepaard	" 25,—
Voor het een of twee maal 's weeks afrijden van een gedresseerd paard per maand	" 10,—
Fourage en stalling per maand	" 15,—
Een toertje buiten de *Manège*	" 3,—
Commissie voor verkoop 5 pCt.	
Dertig rijlessen	" 40,—

Kaartjes voor rijlessen zijn personneel.
(195) F. H. VAN HEERDT.

HET KANTOOR

van den ondergeteekende is verplaatst naar de *Oostzijde* der **Groote Rivier.**
(186) W. CORES DE VRIES.

11,000 Gulden.

Aangeboden op Eerste Hijpotheek rente 6 procent. Te bevrage onder Lett. W, bij
(228) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

11,000 Gulden.

In leen te bekomen op eerste verband.
Adres onder La. L,
(194) LANGE & Co.

Gevraagd,

Iemand het opzicht over een aantal bedienden kunnende houden (vooral geen sterke drank gebruikende). Alsmede eene *Vrouw* tot hetzelfde doel.

Adres La. G. Bij den uitgever der *Java-Bode.* (197)

Vermist

op de *Vendutie* van *Marmerwerk* voor de *Weeskamer* op 18 dezer, een ovaal

ALBASTEN MANDJE,

op voet met twee vogeltjes op den rand, dragende het nummer 169 en zijnde het eenige voorwerp van die soort dat hier verkocht is.

Degene bij wien het abusievelijk bezorgd mogt zijn, wordt beleefdelijk verzocht het bij den heer *Zeilikoff* aan de *Weeskamer* terug te willen zenden. (224)

EEN GOUVERNEUR

wordt gevraagd buiten Batavia, ter opleiding van twee jongetjes.

Men adressere zich daartoe franco, onder Lr. P., bij den boekhandelaar *H. M. van Dorp*, te Batavia. (159)

EEN MEISJE,

Van Europesche afkomst en geboorte, en van de protestantsche godsdienst, zoekt bij eene familie in de omstreken van Batavia of Buitenzorg geplaatst te worden tot assistentie in de huishouding; terwijl zij zich ook met het onderwijs in vrouwelijke handwerken aan een paar meisjes zoude kunnen belasten.

Adres: *franco*, onder Lett. B. aan den heer *H. M. van Dorp* te Batavia. (225)

EEN JONG MENSCH, eene goede hand schrijvende, wenscht voorzien te worden van eenig copieerwerk of anderszins, dat hij in zijne ledige uren te huis kan afwerken, tegen billijk salaris.

Brieven *franco*, Lett. Z. bij
(206) LANGE & Co.

EEN JONG MENSCH, *Hollander* van geboorte, de *Fransche* en *Engelsche* talen, alsmede het *Italiaansch* of dubbel boekhouden magtig, wenscht bij den Handel alhier geplaatst te worden.

Adres onder Lett. X X, aan den heer *H. M. van Dorp*, te *Batavia*.

Brieven franco. (214)

In eenen binnen-residentie op Java wordt gevraagd een **geëxamineerd persoon**, om als provisor eene Apotheek waar te nemen, en verkiezende voor eigen rekening kan overnemen.

Brieven franco, lett. A, postkantoor *Djocjocarta*. (171)

De achterstallige Debiteuren aan het Vendu-kantoor te **Tangerang**, worden verzocht hun debet ten spoedigste te voldoen, ten einde zich voor geregtelijke vervolging te vrijwaren.

De Assistent Resident,
(203) W. DE VAL.

De Oost-Indische Maatschappij

van

Administratie en Lijfrenten

(KANTOOR *Batavia.*)

Berigt, dat zij als gemagtigde van de Maatschappij **DE ATLAS** te *Amsterdam*, bestellingen aanneemt op **suikerriet-molens**, **kooktoestellen**, **stoom- en andere werktuigen** van allerlei aard; dat de heer ***M. van Geuns***, als ingenieur der **ATLAS** expresselijk herwaarts is gekomen om aan belanghebbenden de noodige inlichtingen te geven, teekeningen en plannen te maken en de opstelling der uit te zenden voorwerpen te bestieren.

Door de aanzienlijke uitbreiding der Fabriek van genoemde Maatschappij, is zij in staat om met spoed en op de meest solide wijze de haar opgegeven bestellingen uit te voeren.

De O. I. Maatschappij van Administratie en Lijfrente (Kantoor *Batavia.*)
V. J. VAN DOLDER, *Adm.*
G. SUERMONDT, *Adm.*

BATAVIA, 19 *Januarij* 1858. (184)

De ondergeteekenden berigten, dat zij van af heden hunne zaken liquideren.

KRUER, VON OVEN & Co.

SOERABAYA, *den 14den Januarij* 1858.
(183)

De ondergeteekenden geven hiermede kennis, dat de heer *Cornelius Corver Kr.*, wegens plotseling opgekomen vertrek naar Europa, niet in onze firma's hier en te Hamburg is ingetreden.

KRUER, VON OVEN & Co.

SOERABAYA, *den 14den Januarij* 1858.
(182)

AGENTSCHAP

VOOR

VERZEKERINGEN TEGEN ZEEGEVAAR.

De ondergeteekenden geven hiermede kennis, dat zij voortgaan met het aannemen van **ZEE-ASSURANTIEN**, voor rekening der onderstaande in Nederland gevestigde Maatschappijen.

Voor de Maatschappij Rotterdam te Rotterdam
" " **de Hoop** "
" " **Nederlandsche Algemeene Verzekerings-Societeit te Tiel.**
" " **firma H. van Rijckevorsel te Rotterdam**

(217) VAN OMMEREN, ROES & Co.

BLOTTING-PAPER,

Engelsch Wit Vloei-Papier

Ontvangen bij
(227) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

BEKENDMAKING.

Het Kollegie van Kerkmeesteren der Evangelische Gemeente alhier maakt bekend, dat er in de Willemskerk, uithoofde zij geverwd wordt, voor eenigen tijd, te beginnen met den 24 dezer, *geene dienst* kan gehouden worden. Dientengevolge zal er des Zondags tweemaal godsdienstoefening in de Buitenkerk plaats hebben: *des Voormiddags ten half negen ure in het Nederduitsch, en des Avonds ten half zeven ure in het Maleisch;* zullende de hervatting der dienst in de Willemskerk langs dezen weg nader ter kennisse van de Gemeente gebragt worden.

BATAVIA, 20 *Januarij* 1858. (191)

EEN RONGGINGDANS OP JAVA.

De ondergeteekende heeft de eer de HH. inteekenaren op de plaat: **EEN RONGGINGDANS OP JAVA,** kennis te geven, dat hij, in afwachting van het nog te ontvangene restant, zich thans in staat gesteld ziet de *somma van f 400 (vier honderd gulden)* te kunnen verzenden ten behoeve der noodlijdenden in de provinciën Gelderland en Noord-Braband. Nemende hij tevens de vrijheid de HH. inteekenaren, welke het bedrag hunner inteekening nog niet gestort hebben, beleefdelijk te verzoeken zulks op hunne respectieve hoofdplaatsen te willen doen, ten einde, zoo spoedig mogelijk, na het aftrekken der onkosten, het overschietende naar Europa te kunnen overmaken.

Verder durft de ondergeteekende hopen dat de plaat, met zorg vervaardigd bij den bekenden Koninklijken lithograaph, den heer *Spanier* te *'s Hage,* niet minder zal bevallen dan die van de *Inlandsche School in de Kampong.*

(187) A. VAN PERS.

KONINKLIJK INSTITUUT
van Taal- land- en Volkenkunde van Nederl. Indië
te DELFT.

Heeren Leden van voormeld Instituut worden beleefdelijk verzocht ten spoedigste aan de ondergeteekenden over te maken, de nog verschuldigde Contributie over 1856, 1857 en vroegere jaren, voor zooveel deze laatste nog achterstallig zijn.

Voorts wordt bekend gemaakt, dat dezer dagen bij ons ontvangen is het werk:

REIZEN EN ONDERZOEKINGEN
IN DEN
Indischen Archipel,

gedaan op last der Nederlandsch Indische Regering, tusschen de jaren 1828 en 1836, door

Dr. SAMUEL MULLER.

2 deelen met Kaarten en Platen.

Dit belangrijk werk is voor de Leden van het Instituut *gratis verkrijgbaar.* Voor de Leden buiten Batavia woonachtig tegen betaling van *f* 3 *franco* per post.

Voor het algemeen is het werk à *f* 12 in onzen handel te bekomen.

Bij verlangde toetreding tot het Lidmaatschap van het Instituut gelieve men daarvan opgave te doen, aan

De Correspondenten,
VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

BATAVIA, *Januarij* 1858. (221)

LETTERZETTERS

Hoog loon en **Vast werk** begeerende, vervoegen zich te Batavia ter **Handelsdrukkerij** van

(210) H. M. VAN DORP.

H. M. VAN DORP, te *Batavia.*

Rogron, Les Cinq Codes expliqués.
Carré, lois de procédure civile, 4 vol. ed. 1846.
Chevreau et Hélie, Théorie au Code pénal, 5 vol.
Rauter, Droit Criminel Français, 2 vol.
Les Codes de l'Empire Français, ed. 12°.
Diephuis, Het Burgerlijk Regt.
Oudeman, Burgerlijke Regtsvordering, 4 dln.
Vailliant, Handboek voor den Ambtenaar van den Burgerlijken Stand.
Vernède, Handleiding voor de Nederlandsche Wetgeving, 5 dln.
Loke, Handboek voor Notarissen, 2 dln.
Dwars, » »
Uije Pietersen, » »
Oudemans & Diephuis, Opmerkingen en mededeelingen, betreffende het Nederlandsch Regt, 10 dln.
Regtsgeding tegen **22 Maleijers,** Schepelingen aan boord van het Koopvaardijschip *Twenthe* . . . . *f* 5.—.

(189)

JAVA-BODE.

HH. Inteekenaren op bovengemeld Blad, die geneigd zijn met hun abonnement voor het *eerste* halfjaar 1858 voort te gaan, worden beleefd verzocht, hiervan zoo spoedig mogelijk aan den *ondergeteekende* kennis te geven, en hem de gelden daarvoor **Franco** toe te zenden, opdat hij in staat gesteld moge worden de oplage bij tijds te regelen.

Prijs voor het eerste halfjaar:

voor Batavia	*f* 12.50.
» Java	» 15.—.
» de Buitenbezittingen	» 17.50.
» Nederland	» 22.50.

Brieven *franco* aan

den Administrateur,
H. M. VAN DORP.

☞ De Inteekening en Storting voor dit Blad kan ook geschieden bij *van Haren Noman, Kolff & Co.* en *G. C. T. van Dorp* te Samarang en *E. Fuhri & Co.* te Soerabaja.

BATAVIA, 2 *Januarij* 1858. (201)

Boekhandel van LANGE & Co.

Op nieuw Ontvangen:

Bescherelles. Dictionnaire. 2 vol.
Dictionnaire de l'Académie, 2 vol.
Fransche, Engelsche, Spaansche en Italiaansche Dictionaires.
Hyrtl, topographische Anatomie, compleet.
Luyten, verhandeling over de Longtering.
Engel, beschrijving der lijkenverschijningen.
Stromeyer, Kriegsheilkunst.
Bosch, Dysenteria tropica.
Canstatt, kliniek.
Oesterlen, Gezondheidsleer.
Bruyn Kops, eenvoudige gezondheidsleer.
Bidart, gezondheidsleer voor bedroefden.
Willemier, Militair Geneeskundige velddienst.
Plattner, Blaaspijp.
Mulder, Scheikundige verhandelingen.
Van Hall, toegepaste kruidkunde.
Dickens, kleine Dorr.
Brest, tafelceremoniemeester.
Gids in de Engelsche zamenleving.
De kunst om spoedig een vrijer te krijgen.
Rachet, teekenschool.
Alexander Verkell, Phantasien I.
Portret van den Grootmeester nationaal.
» » van Soest.

(165)

THE
SINGAPORE DAILY TIMES.

From Monday January 4th 1858, will be published a *Daily Edition* of the *Straits Times,* containing the latest news political, local and domestic; also commercial information, Shipping intelligence, &c.

The Weekly Edition of the *Straits Times,* will be published every Saturday afternoon.

SUBSCRIPTION TO THE DAILY TIMES.

For one year	$ 40
» six months	» 23
» three »	» 15

SUBSCRIPTION TO THE WEEKLY TIMES.

Annually	$ 16
Half yearly	» 9
Quarterly	» 5
One month	» 1½

Advertisements and Subscriptions will be received at the Straits Times Office, Singapore; also by

Messrs. LANGE & Co.	Batavia.
» F. W. LAWRENCE & Co.	Hongkong.
» ALGAR & STREET, Lombard-street City	London.
» APCAK & Co.	Calcutta.

SINGAPORE, *December* 1857. (207)

TAUCHNITZ-EDITION.

Dickens, Little Dorrit; Bleak House and other works complete; **Mrs. Stowe,** Dred; **Bulwer,** My Novel and other works complete; **Collins,** Hide and Seek; **Lever,** Tom Burke of ours; **Macauly,** History of England; **Mrs. Gore,** a life of lessons; **Thackeray,** Miscellanies and other works; **Ainsworth, Jerrold, James, Marryat, Scott** and a large collection of the best novels lately published.

All neetly bound,

(219) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Kantoor- en Papierhandel
van
H. M. VAN DORP, te *Batavia.*
Groote en Kleine Kantoorboeken

met en **zonder koper,** in verschillende formaten en tegen billijke prijzen,

Mede verkrijgbaar te
Samarang bij G. C. T. VAN DORP.
(258) Soerabaija bij MARTENS & Co.

Den heer *P. van den Berg,* Gezagvoerder van 't Ned. schip *„Nederland"* betuigen wij bij deze onzen hartelijken dank voor de lojale behandeling, die wij gedurende onze reize van *Amsterdam* herwaarts van ZEd. mogten ondervinden.

B. F. DE LANGE.
A. KOCH.
BATAVIA, L. S. VAN DER MEULEN.
16 *Januarij* 1858. (200)

De Heeren *E. A. R. L. van Hoëvell, G. Jansen* en *Ph. Staal,* gewezen passagiers aan boord van het fregatschip de *Zaanstroom,* gezagvoerder *R. L. Schaap,* onlangs uit Nederland alhier aangekomen, bevelen bovengenoemd schip en gezagvoerder *ten gunstigsten* aan voor den overvoer van passagiers.

BATAVIA, *den* 18 *Januarij* 1858. (220)

Vertrekkende Personen.

Naar Europa, *Cornelius Crémer,* Jr. (181)

George Batten. (226)

A. Gevers vertrekt naar Nederland. (222)

Rosmeier en familie, gemagtigden de heeren *H. L. Rademaker* en *H. Rosmeier.*

(206)

BIJ TIJDIGE AANKOMST

der verwacht wordende mail, zal het stoomschip **KONINGEN DER NEDERLANDEN,** (wind en weer zulks toelatende) van hier naar *Soerabaya* over *Samarang,* op den 27sten dezer vertrekken.

Nadere inlichtingen te bekomen bij *De Directeuren der O. I. Stoomboot-Maatschappij.*

(174) MACLAINE, WATSON & Co.

Met het snelzeilend Ned. barkschip **Marten Willem,** kapitein *P. van Duijn,* in de eerste helft der volgende maand van *Soerabaija* vertrekkende, bestaat voor alsnog gelegenheid voor passage naar Nederland.

Het schip vaart eenen geëxamineerden doctor, is voorzien van ruime en luchtige hutten en heeft eene **badkamer** op dek.

Informatien te bekomen bij den gezagvoerder en de heeren *Fraser, Eaton & Co.* te Soerabaija en alhier bij de agenten

(175) MACLAINE, WATSON & Co.

Passage naar Amsterdam

wordt aangeboden met het Ned. schip **Henriette Geertruida,** kapt. *de Boer,* om tegen het einde dezer maand te vertrekken.

Nadere informatien te bekomen bij den gezagvoerder in het *Java Hôtel* en de agenten

(172) JACOMETTI & Co.

BATAVIA.

☞ Bij het ter perse leggen dezes, was de Landmail noch niet gearriveerd.

De Europesche Sergeant der Infanterie, Langhamer, van het garnizoen te *Palembang,* bij gelegenheid eener expeditie, zich laf hartig voor den vijand gedragen hebbende, werd door den krijgsraad ter dier plaatse veroordeeld tot de straf des doods. Bij Gouvernements besluit is hem echter gratie geschonken en bepaald, dat hij met een briefje van ontslag uit het leger zou worden verwijderd.

Op den 19 dezer is, voor het front der parade, in het kampement te *Weltevreden,* hieraan uitvoering gegeven en hij vervolgens aan het Civiel Bestuur overgeleverd, om, door deszelfs tusschenkomst, naar Nederland te worden teruggezonden.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag 23 Januarij 1858, N°. 7.

— Op den 19den dezer is, uit de groote rivier op Goenoeg-Sari, opgevischt het lijk van den den vorigen dag vermisten Europeschen sergeant *A. W. Brakel*, dienende bij het 12de bataillon, 1ste compagnie infanterie, in garnizoen te Weltevreden. De verdronkene was nog geen volle twintig jaren oud en moet zijn dood aan een ongelukkig toeval geweten worden.

— In den avond van den 20sten dezer, wilde de Gouvernements kotter voor de gemeenschap tusschen *Batavia* en *Onrust* van hier derwaarts vertrekken, toen hij, ongeveer ten 10 ure, op de reede door eene zware bui, vergezeld van hevigen bliksem en donder, overvallen werd, waarop hij het anker liet vallen. Een bliksemstraal trof den mast, verbrijzelde dien en doodde tevens een der opvarenden, Simin genaamd, terwijl de overige personen aan boord eene geringe verlamming in de armen gevoelden, die echter tegen den morgen week, waardoor zij hun werk weder konden hervatten. Het vaartuig heeft geen ander letsel ondergaan en is den volgenden dag naar *Onrust* gesleept.

— Naar wij vernemen is het Ned. barkschip *Jan Daniel*, gevoerd door kapitein *Hayers*, van Batavia naar Cheribon bestemd, ten gevolge van zwaar buijig weder, op den hoek van Indramaijoe, vast geraakt. Volgens een later berigt is dit vaartuig echter weder losgekomen en behouden te Cheribon gearriveerd.

— Naar wij vernemen is de stoomboot *Soerabaya*, kapitein *Guyot*, op eenige mijlen afstands van hier, verongelukt. Dezelve moet op eene onzigtbare klip gestooten zijn en als verloren worden beschouwd. De gezagvoerder, passagiers en scheepsvolk zijn, zoo ver wij weten, gered en behouden alhier aangekomen. Wij hopen weldra in staat te zijn, hieromtrent nadere berigten mede te deelen.

— Eenige dagen geleden had [illegible] in het Oosterkwartier der Bataviasche ommelanden, op het land *Klender* wonende Chinees, Tio Boegies genaamd, met een boedjang in eene kar gezeten, naar *Meester Cornelis*. Ter halver weg ging het paard door, de Chinees sprong uit de kar en liet het beteugelen derzelve aan den boedjang over, die echter, het paard niet meester zijnde, tegen eene brug aanreed. Ongelukkig bevond zich op die brug een doove, 70 jarige inlander, die door de kar werd overreden; ten gevolge hiervan werd zijn regterdij gebroken en kreeg hij aan het ligchaam nog eenige andere wonden. Op den 17 dezer is de oude man aan de gevolgen daarvan overleden. De Chinees en zijn boedjang zijn in hechtenis genomen.

Het wilde en woeste rijden der Chinezen en Inlanders in karren en andere voertuigen verdient wel de aandacht der policie. Te verwonderen valt het, dat daardoor niet meer ongelukken gebeuren.

— Zekere Inlandsche vrouw, Aloes genaamd, ging zich, na bezig geweest te zijn met padi-planten, in de rivier *Bakasi* baden. De stroom schijnt haar te hebben mede gesleept, want zij verdronk en haar lijk is den 20sten dezer in die rivier opgevischt.

Madioen. In den avond van den 29sten December 1857 is, in het regentschap *Soemoroto*, afdeeling *Ponorogo*, door eene overstrooming veel schade aangerigt.

De anders weinig beteekenende rivier *Bandoengan*, gelegen in het district *Djebeng* en ontspringende in het *Patjitansche* gebergte, heeft zich op gemelden avond in eenen bergstroom herschapen.

Het land tusschen dien stroom en de rivier *Broto* werd, ter hoogte van eenige voeten, onder water gezet. Door den snellen afloop van het water werden 88 woningen verwoest en 77 min of meer beschadigd; 20 bouws tweede gewassen werden geheel vernield en 70 hamatten padi gingen verloren, terwijl vijf menschen, een paard en vier koebeesten in den stroom zijn omgekomen.

Niet ver van de plaats, waar de genoemde rivieren zich vereenigen bij de dessa *Slahoeng*, is de groote weg, ter lengte van 50 roeden, weg geslagen.

Het district *Gemoelak* werd bijna geheel onder water gezet; vier bouws indigo benevens 50 bouws tweede gewas zijn geheel vernield. De in de klopbakken van de fabrieken *Pilang* en *Sympol* aanwezige indigopap ging mede verloren.

Van zes bruggen zijn de steenen landhoofden gedeeltelijk vernield en de bruggen min of meer beschadigd, terwijl de in die rivieren bestaande dammen allen zijn weggeslagen.

De aangerigte schade wordt begroot op ongeveer *f* 4000.

Door het bestuur zijn de noodige maatregelen genomen tot herstelling van de schade.

(*Sur. Cour.*)

NB. In ons vorig nommer vermeenden wij, op goeden grond, het hier loopende gerucht van de inname van Canton door de Engelschen, op den 29sten December jl., te mogen tegenspreken. Later is ons echter gebleken, dat er hier ter plaatse werkelijk een te Hongkong, dd. 30 December, uitgegeven blad is aangekomen, met de tijding, dat Canton, den 29sten December, bij bestorming door de geallieerde Engelschen en Franschen is ingenomen. Het verlies der bestormers moet zeer gering geweest zijn. Met verlangen zien wij naar latere tijdingen uit, ten einde onze lezers met de plaatsgevonden hebbende omstandigheden van dit gewigtig voorval bekend te maken.

BELGIE.

Brussel, 23 Nov. Eenige dagen geleden heeft een Fransch blad gezegd, dat verscheidene mannen van aanzien in Belgie, bij Parijsche dagbladen, pogingen hadden aangewend, om hen over te halen tot het opnemen van artikelen tegen de nieuwe Belgische regering, en dat die mannen zich ten taak hadden gesteld, de leden van het Belgische cabinet in een verkeerd daglicht te stellen, en hunne staatkundige gevoelens af te schilderen als regeringloos en revolutionnair. De *Observateur* heeft den heer Dechamps, voormalig afgevaardigde van Charleroi, aangeduid als den voornaamsten bewerker dier pogingen. Eene zeer hevige polemiek is dien tengevolge ontstaan tusschen het *Journal de Charleroi* en den *Observateur*. Eerstgenoemd blad beschuldigt den *Observateur*, ter zake van deze mededeeling, van *infamie*. Het liberale blad bevestigt heden op nieuw, op grond van, zoo het zegt, geloofwaardige inlichtingen, dat de heer Dechamps, voormalig minister des konings, te Parijs, van wege groote respectabele bladen, eene voor de tegenwoordige ministers des konings vijandige polemiek is komen verzoeken. Deze zaak verwekt eenige sensatie.

— Het zal u wel niet onbekend zijn, dat in eenige plaatsen de kosten der verkiezingen, welke de candidaten zich zelven vrijwillig opleggen, bijna niets bedragen, doch er zijn andere plaatsen, namelijk daar, waar de kiezers op een grooten afstand wonen, waar de kosten zeer aanzienlijk worden, wanneer de candidaten de kiezers van alle kosten willen vrijhouden. Het schijnt, dat op eenige punten des lands, en dit is overeenkomstig met hetgeen ik u vroeger reeds heb medegedeeld, de zaken in dit opzigt op een grooten voet zullen ondernomen worden. Men spreekt bij voorbeeld van een groot aantal rijtuigen, die door de clericalen in het canton Leuven besproken zijn voor een bedrag van 300 francs per stuk. Een enkel verhuurder van rijtuigen te Thienen heeft reeds een contract aangegaan voor 2100 francs. Er is buitendien sprake van maaltijden en prachtige diners op den dag der verkiezingen.

Antwerpen, 23 November. Eenige dagen geleden beviel de huisvrouw van een beambte van het octrooi, ex-pompier, van een *meisje*. De baker, die naar het schijnt haar bril niet had opgezet, kondigde den ouders een *jongen* aan. De gelukkige ouders, de gansche familie herhaalden *een jongen!* Denzelfden dag gingen de vader, de doopvader, de doopmoeder en getuigen in de kerk en bij den burgerlijken stand de verklaring afleggen der geboorte van een jongen. De doop- en geboorteacten werden geteekend. Te huis gekomen ontwaarde de vader, die ditmaal zijn bril had opgezet, dat zijn jongen een meisje was.

Men zegt dat de vader, ten gevolge dier zonderlinge vergissing, vergoeding van schade en interessen wil eischen en de doopvader de terugbetaling zijner kosten voor bonbons, die hij ten laste der doopmoeder wil brengen.

— Met genoegen verneemt men, dat er omtrent de zwangerschap van de hertogin van Braband geen twijfel meer bestaat. De luijermand van het koninklijk kind is reeds besteld.

FRANKRIJK.

Beurs van Parijs op den 24 November.

De zaken waren heden nog zeer kalm, hoezeer de beurs zich beter liet aanzien. De rijzing der Engelsche fondsen had de koopers gunstig geneigd. Werkelijk stegen de geconsolideerden, na gisteren tot 89⅞ te zijn gedaald, bij het eerste aanbod tot op 90 en bij het tweede tot op 90⅛. De beweging, die de kapitalen naar de Engelsche rente trekt, heeft, na een dag stilgestaan te hebben, met levendigheid haren loop hernomen.

Onze 3% rente is niet aan zooveel verandering onderhevig geweest. Verre van daar; zij blijft steeds in zeer nauwe grenzen besloten en wisselt niet veel af, als van 66,85 tot 66,95; zij heeft echter de koers van 67 fr. voor de sluiting hernomen en is dus 15 c. op gisteren vooruitgegaan. Alles te zamen genomen steeg zij 20 c. en sloot met 66,95.

De 4½ rente werd tot 90.75 zeer gezocht. De Fransche bank, wier incassering naar het schijnt aanhoudende voortgangen maakt, steeg van 2950 tot 3000. Het grondcrediet stond ferm van 522,50 tot 525, het escompto kantoor op 660.

Het crediet mobilier steeg van 7,50 tot 747,50. Spoorwegen hielden zich algemeen goed en werden talrijk gevraagd. De Orleans verhief zich tot 1275 met 15 fr. rijzing. De oude Noorder stond ferm op 870, de nieuwe Noorder op 712,50 met 2,50 verbetering; de Ooster op 625 zonder afwisseling; de oude Lijonsche is met 10 fr. op 817,50 gestegen en de nieuwe met 7,50 op 810.

Men bood de Zuidelijke van 517,50 tot 520 aan.

De Westelijke is stationnair gebleven op 627,50 de groote Vereenigde op 600, de Oostenrijksche Spoorwegen op 650, de Romeinsche op 483, de Russische op 487,50, de Lombardische op 575.

Men negotieerde de Spoorwegkas tot 350, de havens van Marseille tot 145, de Rivoli tot 93,75, de Omnibussen tot 865, de rijtuigen tot 46,25.

Vreemde Fondsen. De Piemontesche leening blijft zonder afwisseling op 88. De buitenlandsche Spaansche schuld is aan het rijzen van ½% tot 40½, op het verschil is de rijzing slechts van ⅛ tot 25. Op het Romeinsche leening is eene verbetering van ¼ op 86¼. Men negotieert de Belgische 4½% van 96½ tot 96¾ en de Napelsche rente tot 113.

DUITSCHLAND.

De volgende circulaire, betreffende de aangelegenheden der Vorstendommen, is door den heer von Manteuffel, Minister van Buitenlandsche zaken in Pruissen, aan de diplomatieke agenten van dat Gouvernement gerigt.

Berlijn, 11 *November*.

Ik heb de eer U, bezijden deze, afschrift eener depêche te doen toekomen, welke de zaakgelastigde van Turkije mij heeft medegedeeld en betrekking heeft op de zaak der Donau-Vorstendommen. Uit dat stuk zal u ontwaren, dat de Ottomanische Porte hare vroegere protesten tegen het denkbeeld eener staatkundige vereeniging dier beide landen, welke zij oordeelt in strijd te zijn met hare gewigtigste belangen, hernieuwt, zonder zich evenwel tegen eene gelijksoortigheid van zekere administratieve wetten te verzetten.

Deze nieuwe mededeeling der Porte is niet van dien aard, dat het Gouvernement des konings daardoor in het minste van de houding zal afwijken, die zij in al de tijdperken, welke de zaak der Donau-Vorstendommen reeds heeft doorloopen, heeft aangenomen en het zal, alvorens zich te verklaren, wachten tot dat de Divans hunne verlangens zullen hebben uitgedrukt en het Congres van Parijs vereenigd zal zijn.

Het komt mij voor, dat de Turksche circulaire geschreven is onder den indruk van een groot wantrouwen tegen de Divans. Dit betreur ik, want opregt wensch ik zooveel mogelijk de zedelijke banden, die de bevolkingen der Donau-provincien aan het Gouvernement des Sultans hechten, versterkt te zien, maar niet temin moet ik de tegenwoordige Divans als de wettig bijeengeroepene en zamengestelde organen van het land beschouwen, gevolgelijk het regt hebbende, om de taak te vervullen, die hun door het tractaat van Parijs is opgelegd. Overigens doen de ingekomene inlichtingen mij geenszins vreezen, dat die vergaderingen hare belangen en pligten zoodanig miskennen, dat zij de Suzereine regten der Porte niet eerbiedigen.

Hoe dit ook zij, het schijnt ons toe, dat de Porte veel zou toebrengen, om der beraadslagingen van de Divans een gelukkigen uitslag te verzekeren, indien zij hare zuiver afkeurende houding wilde verlaten en het initiatief aannemen, hetwelk niemand haar, in hare hoedanigheid van Suzereine mogendheid, vermag te betwisten, door zich duidelijker omtrent de wenschelijke en aanneembare hervormingen in haar oog te verklaren. Met genoegen hebben wij daarom de zinsnede in de depêche van Ali-Pacha opgemerkt, waarin sprake is van de gelijksoortigheid der Administratieve wetten en wij hopen, dat de Turksche minister dienaangaande in duidelijker en vollediger verklaringen zal willen treden.

— Men schrijft van *Mainz*, 22 Nov. aan de *Keulsche Courant*. De kolonel *von Alvensleven*, chef van den staf van het militaire gouvernement der Rijnprovincie en Westphalen, is gisteren alhier aangekomen en heeft het plaatselijk bestuur, van wege den prins van Pruissen, 1000 guldens voor de slagtoffers der ramp ter hand gesteld. Drie Pruisische soldaten zijn nog bezweken, hetwelk tot dus verre het aantal tot 14 brengt. Geen enkel officier is zwaar gekwetst.

Allerlei valsche geruchten, hebben er over de ontploffing en hare oorzaken geloopen; intusschen heeft zij niet in een laboratorium maar slechts in een eenvoudig kruidmagazijn plaats gehad. Ook bevestigt het zich al meer en meer, dat men, ongeveer een uur voor het springen, een Oostenrijksche uniform op de bovenste verdieping gezien heeft en dat sedert een korporaal der Oostenrijksche artillerie op het appel ontbreekt. Klaarblijkelijk schijnt het dus dat die ramp, even als zoovele anderen van gelijken aard, door een ongelukkig toeval is te weeg gebragt.

— *Weenen*, 24 Nov. Bij keizerlijk besluit is eene openbare inschrijving bevolen, ten behoeve van de ramp te Mainz. De keizer heeft voor 20,000 florijnen ingeschreven.

— De *Oest. Ztg.* betoogt, in een leidend artikel, dat Engeland in de heerschappij over Indie weldra door Rusland vervangen zal worden.

ZWEDEN.

Uit Stockholm wordt per telegraaf aan de *Köln. Ztg* geschreven, dat door de leden der beurs aldaar een Credit-Verein is opgerigt, met het doel om elkander wederkeerig met leeningen bij te staan en daardoor het algemeen crediet op hechte grondslagen te vestigen. Er werd onmiddelijk voor vier millioen ingeschreven. Den 22 werd eene definitive directie benoemd, bestaande uit twaalf leden, welke onder elkander eene uitvoerend bewind zullen kiezen, dat met eene uitgebreide magt zal zijn bekleed.

RUSLAND.

Het voornaamste doel van *Rusland*, bij het uitsluiten van alle vaart op de kust van Tcherkesse, Adige en Abschase, is eenvoudig hierin gelegen, dat het in staat wil zijn, zonder opgemerkt te worden, de maritieme en militaire arsenalen weder te doen opbouwen, die noodig zijn, om zijne heerschzuchtige plannen omtrent Caucasie te dien zegepralen. Het artikel van het tractaat zegt te dien opzigte: De Zwarte Zee onzijdig verklaard zijnde, zoo wordt het aanhouden of vestigen van militaire maritieme arsenalen langs de kust nutteloos en zonder doel. Gevolgelijk verbinden zich Z. M. de keizer aller Russen en Z. H. de Sultan, om langs die kust geen enkel maritiem arsenaal aan te leggen of aan te houden.

Deze paragraaf, trouw door *Turkye* opgevolgd, is *Rusland* een doorn in het oog geweest. Daarom tracht het dan ook een sluijer over de Caucasische kust te werpen en alle Europesche blikken te verwijderen, om daar zijne plannen, even als vroeger, zonder geraden te worden, ten uitvoer te kunnen leggen. Deze handelwijze van den Czaar is te monsterachtiger, daar wij, ook bui-

ten de bepalingen in het Parijsche tractaat, geregtigd zijn, toegang tot de kust van Tcherkesse en Abschase te eischen. Die kust is nooit duidelijk als Moscovitisch grondgebied erkend. Ofschoon het Parijsche tractaat in dien zin kan worden uitgelegd, zoo is evenwel het oostelijk gedeelte van den Euxinus niet stellig in hetzelve erkend, als een deel uitmakende der Russische Staten.

De kwestie is derhalve of de havens van dat gedeelte der Zwarte Zee zijn niet Russisch en in dat geval kunnen wij, volgens het volkenregt, eischen dezelven te bevaren of *Rusland* wendt voor regt op haar bezit te hebben. Dit is eene tweeledige bewijsreden, waaraan het hof van *Rusland* niet kan ontsnappen. Wij hopen dat onze bestuurders *Rusland* noodzaken zullen tusschen beiden te kiezen en het beletten de gevolgen van iedere stelling, die het aannemen zal, te ontduiken.

SERVIE.

Het officiele dagblad *Swanitdine novine* van 16 November maakt het volgende vonnis bekend:

Het misdadig voornemen der zamenzwering, strekkende om den regerenden vorst van *Servie* te vermoorden en eene omwenteling in het bestuur van ons land uitte lokken, is volgens de wet voor de regtbanken van drie instantien behandeld. De Raad van Justitie der stad Belgrado heeft, ten gevolge hunner bewezene en erkende misdaad, veroordeeld tot de doodstraf, na voorafgaande vervallenverklaring van al hunne waardigheden, ambten en onderscheidingsteekenen Steven Stefanowitsch, Paul Janouwitsch, Radowan Damjanowitsch, Paul Stanischtish, Nicolaas Milochewitsch, Melosaw Petrowitsch, Steven Popowisch, alias Tomitsch en tot levenslange opsluiting in den ketting Gawril en Milosch Jowanowitsch, slechts schuldig de zamenzwering gekend, doch die niet bij het Gouvernement aangebragt te hebben. Milosch Simitsch van Boljewetz zal gevonnisd worden, wanneer hij in het land terugkomt, want hij is voortvlugtig.

Het hof in hooger geroep heeft het vonnis der regtbank ter eersten aanleg in deszelfs geheel bevestigd en het hof van Cassatie op zijne beurt dat van het hof in hooger beroep bekrachtigd; alleen heeft het bepaald, dat de beschuldigde Melosaw Petrowitsch, zoo wel voor deze als voor een vroegere misdaad aan eene afzonderlijke veroordeeling zal worden onderworpen, als ook dat de gevonnisden zullen worden doodgeschoten en terstond begraven.

Maar Z. M. onze heer en vorst, zijne aangeborene edelmoedigheid zelfs jegens zijne vijanden, die naar zijn leven stonden, opvolgende en slechts gehoor gevende aan de uitspraak zijns harten, heeft genade bewezen en toen het vonnis hem ter bekrachtiging werd aangeboden, wel de doodstraf voor alle veroordeelden, met uitzondering van Nicolaas Milochewitz, willen wijzigen in die van levenslange opsluiting in den ketting. Milosch Jowanowitsch en Gawril zijn, als minder schuldig, door de goedertierenheid van Z. H. van alle straffen ontheven. De overige beschikkingen in het vonnis van hof van Cassatie zullen geheel worden opgevolgd.

De veroordeelden zullen hunne straffen, in de gevangenissen van Gurgazowatz, eene kleine stad nabij de grenzen van Bulgarie, ondergaan. Maatregelen zijn genomen, om de gevangenissen, waarin van 1842 tot 1846, eenige staatkundige gevangenen schrikkelijk hebben geleden, minder ongezond te maken.

SPANJE.

Brieven uit Spanje melden, dat de finantieele crisis zich ook daarheen heeft uitgestrekt. Dat ongelukkige land is in den laatsten tijd, noch op staatkundig noch op finantieel terrein, vooruitgegaan. Het ministerie wendt thans alle pogingen aan, om de fractien der gematigde partij te vereenigen, ten einde zich van die partij als een steunpilaar te bedienen. Of het in die poging slagen zal, moet de tijd leeren.

Men meldt wijders uit Madrid, dat de bevalling der koningin dagelijks wordt te gemoet gezien, zoodat men ieder oogenblik per telegraaf het berigt dier gebeurtenis kan ontvangen, die men thans in Spanje met gespannen verwachting te gemoet ziet, in de hoop dat H. M. een prins aan hare onderdanen zal schenken.

De *Gaceta* van den 19 behelst een koninklijk besluit, waarbij de tegenwoordige provinciale deputatien tot eene tweede gewone bijeenkomst in het loopende jaar worden bijeengeroepen. Deze zitting zal den 1 Dec. een aanvang nemen.

— Men berigt van *Madrid* dd. 19 Nov., aan *le Droit*: Het dorp Valbert, arrondissement Balaguer, provincie *Catalonie*, is het tooneel eener bloedige worsteling geweest, die het leven aan vier personen heeft gekost. Een landbouwer, vader eens huisgezins, bezig met zaaijen, verloor, het zij op het veld, dat hij bezaaide, het zij te huis bij zijne terugkomst, een snuifdoos. Een jongeling van 16 à 18 jaren was met hem gelijktijdig op het veld; hij vroeg hem of hij zijne snuifdoos gevonden had, doch, op het ontkennend antwoord, verwijderden zij zich beiden.

Den volgenden morgen riep het werk de twee landbouwers weder vroegtijdig naar het veld.

Op zekeren afstand van het dorp gekomen, eischte hij, die de snuifdoos verloren had, die van den ander terug, maar dezen keer met bedreigingen, die weldra door gewelddadigheden gevolgd werden.

De jongeling verzette zich ten ernstigste daartegen, doch niettemin kreeg hij een goede dragt stokslagen en trappen. Vervolgens ging hij voort met zijn werk en beklaagde zich des avonds bij zijne beide broeders over de slechte behandeling, die hij ondergaan had.

Bij het aanbreken van den dag, vergezelden dat jonge mensch met zijne broeders, gewapend met die Catalonische puntige, lange en scherp geslepene messen, welke zulk eene groote rol in de twisten in Catalonie spelen, voor de deur van den landbouwer, over wien hij zich te beklagen had.

De oude landbouwer kwam met zijne beide zonen naar buiten, en nu begon er eene schrikkelijke worsteling, lijf aan lijf en met messteken, zoo hevig, dat geen getuige durfde naderen; integendeel sloot ieder buur deur en venster, om niet als getuige geroepen te worden, iets dat zeer gevaarlijk is in dit land. Het gevecht duurde slechts tien minuten.

De landbouwer, door den oudsten der broeders van zijn tegenstander aangevallen, bleef door een dolksteek in het hart dood op de plaats; de oudste zoon des landbouwers stierf door de menigte messteken een uur daarna in een openbaren oven, te midden van het bloed, dat uit zijne wonden stroomde; zijn tweede zoon, ofschoon zwaar gekwetst, overleefde dit noodlottig gevecht.

De oudste broeder van den, op den vorigen dag mishandelden, jongeling is een half uur na het gevecht overleden. De slagaderen zijner beide dijen waren open gesneden en hij verloor al zijn bloed.

De tweede broeder, begaf zich, hoezeer verscheidene messteken gekregen hebbende, naar Llinola en stierf onder weg; de derde werd op een kruiwagen weggevoerd.

De justitie heeft zich ter plaatse begeven en een onderzoek omtrent die verschrikkelijke en bloedige worsteling ingesteld.

NOORD-AMERIKA.

De financieele tijdingen uit de Vereenigde-Staten zijn voortdurend gunstiger. Bij de banken van New-York is reeds de waarschijnlijkheid ter sprake, om de betaling in specie te hervatten, maar een zoodanige maatregel komt ons te vroegtijdig voor. De tijdingen uit het binnenland zijn, bijna zonder uitzondering, beter. De geldmarkt te *Philadelphia*, *Boston* en *Cincinnati* bevindt zich in minder gedrukten toestand. In het westen is de wissel overvloediger en de koers niet zoo overdreven als in de beide laatste maanden. Dit een en ander zal te *New-York* een gunstigen invloed uitoefenen en de transactien minder moeijelijk maken.

— Een berigt van *Washington* aan den *New-York Times* deelt mede, dat de heer Mason zijn ontslag als vertegenwoordiger in *Frankrijk* aan het Gouvernement heeft ingezonden, te rekenen van 1 Januarij aanstaande.

BRITSCH INDIE.

(*Vervolg en slot van nommer* 5.)

Hier moeten wij onze aandacht wederom op Cawnpore vestigen.

De Gwalior troepen trokken de rivier over bij Culpee, en rukten voort op Sewlee, dat 20 mijlen van Cawnpore verwijderd is.

Een hunner detachementen viel Chuckhara aan, eene stad op den weg tusschen Culpee en Futtehpore, hield daar stand en doodde een twintigtal der Britsche aanhangelingen.

Toen men dit nieuws te Cawnpore vernam, werden twee detachementen, te zamen uitmakende 1500 man, uitgezonden, om de rebellen te verjagen, en H Ms. 34e regiment, dat juist te Cawnpore was aangekomen, werd hun achterna gezonden. De vijand scheen echter daardoor niet afgeschrikt te zijn, want hij naderde het Britsche cantonnement tot op vier mijlen afstand. Generaal Windham onmoette, op den 26sten November, de eerste divisie van de Gwalior troepen, aan de oevers der rivier Pundoo, versterkt door eenige muitelingen van Dinapore, acht mijlen van Cawnpore verwijderd, en versloeg hen met groot verlies, hun drie kanonnen afnemende. Behalve kapitein Day van het 88e regiment, werden aan onzen kant 57 man gedood en gewond; doch op den 27sten viel het Gwalior contingent Nowabgunge bij Cawnpore aan.

De Britsche troepen trokken in de borstweringen terug, en lieten een groot gedeelte hunner bagage achter, en in den nacht verbrandden de rebellen het kampement der 34e, 82e, en 38e regimenten.

Op den 28sten vielen zij de borstweringen van de rivierzijde en den Subadar vijver aan. Zijne flanken beschermd wordende door de rivier aan den eenen, en door de stad aan den anderen kant, concentreerde de vijand bijna zijne geheele magt op het front der Britten; de worsteling werd vreeselijk en de manschappen, door overweldigend vuur en overgroote meerderheid teruggedreven, verloren bij elken voetstap grond. Eene melée vond plaats. Te vergeefs rigtte een krijgshaftig corps officieren het vuur op eene vreeselijke batterij van den vijand; Brigadier Wilson werd gedood, kapitein Morphy moest het ook met zijn leven betalen, de kapiteins Macrae en Gibbons werden verslagen, en de dappere Majoor Sterling viel onder de „tulwars" van den vijand, nadat hij vier hunner kanonnen had vernageld. Onze manschappen weken terug, en de vijand legde zijne batterijen in eene lange linie aan. Een uitval tegen de belegeraars, aan den kant van het kanaal, slaagde volkomen, de Infanterie sloeg de rebellen terug en bragt twee hunner 18 ponders naar binnen. Het vuur van den vijver werd ook geheel gesust, maar onze regtervleugel en het 64e Regiment leden verschrikkelijk en kolonel Woodford van de Infanterie werd doodgeschoten.

In het kort, de Britsche troepen te Cawnpore werden in hunne borstweringen belegerd, hun kampement werd verbrand, en zij waren, zoo niet verslagen, ten minste verrast; de dames en kinderen waren aan de „Oudezijde" van den Ganges, en de stand van zaken was wanhopig — maar Sir Colin Campbell had de kanonnen gehoord, en dat was genoeg. Doch wij moeten naar Lucknow terugkeeren, waar wij den opperbevelhebber op den 20sten hebben gelaten.

Op den 18den was „Bank's house" genomen, en de gemeenschapsband voltooid.

De Commandant en Chef had besloten, om de veiligheid der 500 vrouwen en kinderen en die der zieken en gewonden te verzekeren.

Op den 20sten werd het vuur op het paleis, den Kaiserbagh, geopend, dat allengs in gewigt verminderde, tot dat het het aanzien kreeg eener geregelde bres en gebombardeerd werd.

De vijand, door deze list bedrogen, stroomde achter de steenen muren, en begon op onze oude posities te vuren, lang nadat wij ze verlaten hadden. Intusschen werden de dames met hare huisgezinnen, in alles omtrent zestien honderd personen tellende, verplaatst, en de Residentie in stilte verlaten, terwijl geen schot op hen gevuurd werd, tot dat zij den Dilkhoesha bereikten.

Deze meesterlijke daad heeft datgene bewerkstelligd, waarvoor het hart van elken Engelschman verscheidene maanden lang had geslagen.

De vrouwen en kinderen binnen de muren van Lucknow zijn gespaard gebleven voor het lot, dat die te Cawnpore verbeidde, en het wordt nu mogelijk, om een groot en vastberaden plan ten uitvoer te brengen.

— De aanval op de borstwering van Cawnpore had Sir Colin Campbell gehoord, toen hij, van Lucknow terugkomende, 43 mijlen van de eerste plaats verwijderd was.

Overladen met zieken en gewonden, met de schatten van den staat en staatsgevangenen, met troepen, die den dood van Generaal Sir Henry Havelock betreurden (sedert lang de hoop van Engeland), die op den 25sten aan dysenterie is gestorven, bespoedigde de Commandant en Chef zijne reis, en bereikte in 31 uren, Cawnpore op den 30sten November. Hij viel den vijand aan, en noodzaakte hem, met een verlies van 16 kanonnen, terug te trekken. Zij bezaten evenwel nog 24 kanonnen, die echter tot zwijgen werden gebragt, en het leger trok over de rivier, onder de bescherming van het vuur zijner zware stukken. Toen werden 1160 van de gewonden en kinderen naar Allahabad gezonden, waar zij op den 8sten December aankwamen. Tegen den 6den had de Opperbevelhebber zijne toebereidselen voleindigd, en op zijne beurt viel hij den vijand op den 7den met zulk een goed gevolg aan, dat de vlugting ontzettend was; de rebellen vlugtten in allen ijl, en werden veertien mijlen ver op den weg naar Culpee achtervolgd, terwijl zij in de handen der overwinnaars al hunne bagaadje, hunne uitrusting voor het veld, olifanten, ossen, waggons en karren achterlieten, behalve 16 stukken geschut en 20 wagens. Kwartier werd noch gevraagd, noch gegeven. Generaal Grant zette de achtervolging voort, en haalde den vijand bij Seraighaut in, juist toen hij de rivier wilde overtrekken. Hier maakte hij zich van 15 kanonnen meester, benevens al de waggons, den voorraad, de ammunitie en hetgeen de vijand nog meer had behaald. De Gwalior muiters waren aldus geheel en al in wanorde gebragt. *En men zegt, dat Nana Sahib onder de gevangenen is!!* God geve dat het gerucht waar zij! Het schijnt dat dit monster zich te Bithoor had gevestigd, terwijl zijn broeder Bhalah Sahib bij de troepen te Culpee was.

— Een brief van Lucknow, gedagteekend 5 November, en in de „Englishman" overgenomen, geeft ons eene schets van den toestand der belegerden, vóór dat Sir James Outram was aangekomen:

„De opstand brak op den 30sten Mei in Lucknow uit. Ik was toen uit, in de omstreken van Cawnpore, met een escadron cavallerie, twee ligte stukken veldgeschut, en een paar compagnien Inlandsche Infanterie op den Grooten „Trunk" weg, op weg naar Mynpoore. De Brigadier Handscome werd gedood, en een officier van het 71e regiment, genaamd Grant; het grootste gedeelte der oproerige troepen vlugtte het district binnenwaarts; gelukkig had men twee dagen te voren de dames uit de cantonnementen naar de residentie, stad overgeplaatst, en daar bij elkander verzameld. *Toen ik op den 6den Junij te Lucknow terug kwam*, scheen alles weder bedaard te zijn, en bleef zulks tot aan het einde dier maand.

Op den 30sten Junij, begaven wij ons, bij het aanbreken van den dag, op weg naar Fijzabad, in de hoop, om de voorhoede der insurgenten terug te drijven, die, zoo als wij gehoord hadden, in die rigting kwam opdagen. Wij verwachtten slechts een duizendtal manschappen te ontmoeten, denkende, dat het grootste gedeelte van hun leger nog eene dagreize ten achteren was; wij gingen omtrent zes mijlen, naar eene plaats, die Chinlut genaamd is, waar wij het oproerige leger achter een dorp geposteerd vonden. Zij openden *met hunne artillerie hun vuur op ons*, van uit het midden hunner linie, hetwelk wij met ons ligt veldgeschut beantwoordden, en met een 8 duims houwitser, dien wij met ons hadden medegenomen.

Dank zij den houwitser, hunne artillerie werd spoedig tot zwijgen en uit hare primitive positie gebragt, en, waren wij slechts behoorlijk door onze Inlandsche Artillerie ondersteund geworden, dan geloof ik bepaald, dat, in weerwil der volstrekte meerderheid der insurgenten, wij als overwinnaars van het veld zouden terug gekeerd zijn.

Het gebeurde evenwel, dat toen de vijand zijn middelpunt in wanorde uit elkander geslagen zag, hij zich aan beide zijden uitspreidde, en ligt geschut te voorschijn bragt, waarmede hij de beide flanken onzer geringe krijgsmagt teisterde, terwijl hunne cavallerie van alle kanten ons in den rug aanviel, en zoo doende onze gemeenschap met Lucknow ten eenemale afsneed. Wij begonnen natuurlijk dadelijk te retireren, en spoedig werd de geheele zaak een volstrekt gedrang. Dank aan de lafhartigheid der aanvallende cavallerie, gelukte het een groot gedeelte der onzen, om Lucknow te bereiken; doch wij lieten niet minder dan 130 Europeanen op het slagveld achter. De vijandelijke magt op dien dag wordt tusschen de 15000 en 20000 man geschat; de onze bedroeg circa 300 man van het 32e Regiment, omtrent 200 Inlandsche soldaten, een dertigtal volontairs cavalleristen, 4 Europesche ligte veldkanonnen, een 8 duims houwitser door Europeanen bestuurd, en, ik geloof, 6 stukken veldgeschut door Inlanders gehanteerd, die erger dan nutteloos voor ons waren. Wij verloren den 8 duims houwitser en 3 stukken veldgeschut. De insurgenten vervolgden hun geluk spoedig, en, vóór 12 uur van dien dag, werd onze rendez-vous plaats met kogels en bommen begroet.

Van af dien dag tot op dien dat de bevrijdende magt onder Sir James Outram aankwam, waren wij dag en nacht aan een voortdurend vuur blootgesteld; de vijand was aan alle kanten op slechts 50 ellen afstands van onze verdedigingswerken, en het was ons onmogelijk ons te verroeren, zonder aan de scherpschutters der insurgenten blootgesteld te worden.

Wij volbragten drie geregelde uitvallen gedurende het beleg, waarvan de eerste en stoutste op den 20sten

Julij plaats vond; op dien dag kwam de vijand bij zwermen van alle kanten aan, doch werd met schrikbarend verlies teruggedreven, door de dapperheid van onze handvol manschappen. In weerwil van hunne volharding, hun getal, hunne regens van kogels en bommen, gaven wij geen duim gronds op, en toen de versterking aankwam, waren wij op onze eerste standplaats, ofschoon vele huizen tot puinhoopen waren vervallen. Het zoude onmogelijk zijn, om u eenige juiste beschrijving te geven van onzen wezenlijken toestand.

Onze verdedigingswerken verdienden ter naauwernood dien naam; wij verdedigden slechts een zeker aantal huizen in het hart eener groote stad, terwijl de vijand in bezit was van de aangrenzende huizen in eene defensie lijn tusschen ons, die slechts in de haast was zamengesteld uit slooten en barricades; gelukkig waren wij goed van kogels en bommen voorzien; wij hadden 8 houwitsers, acht 18 ponders, omstreeks 30 veldstukken, met eenen ruimen voorraad boekweit, dholl en rijst. Binnen korten tijd hopen wij geheel bevrijd te worden, daar wij hooren, dat troepen met allen mogelijken spoed aan het opdagen zijn".

— Een brief van Nynee Tall, opgenomen in de Pinang Gazette, vermeldt het dapper terugslaan van eenen troep van 800 Pathans door 200 Goorkhas, aangevoerd door den commanderenden officier op dat station, kapitein W. Maxwell der Bengaalsche artillerie, een broeder van den berigtgever van Pinang.

Het gerucht loopt dat het hoofd der Bareily muitelingen zoodanig over zijne mislukte pogingen bij die gelegenheid gebelgd was, dat hij 5000 Ropeijen op het hoofd van kapitein Maxwell heeft gezet.

— Het geheele Mehidpore contingent in Centraal Indië stond op den 7den November op, en, toen het landvolk zich bij hen had gevoegd, dreven zij allen, die nog getrouw waren gebleven, uit de stad, die 53 mijlen ten noorden van Indore ligt en zochten toen naar de Europeanen; Dr. Careij en twee serjant majoors werden vermoord, de eerste door den Inlandschen doctor; doch de majoor Timmins en zijne vrouw met twee sergeant-majoors en de adjudant Dysart redden zich door de vlugt. Luitenant Mills, Adjudant der cavallerie, werd door de borst geschoten, terwijl hij bezig was op de muiters aan te leggen. Toen dit nieuws in Dhar bekend werd, kreeg kapitein Orr bevel om, met 350 sabels van een Regiment van het Ni-Zam contingent, op te rukken; hij vervolgde de rebellen, joeg hen bij Rawul over de kling, nam hunne geweren in bezit en verdreef de overige ellendelingen.

— Uit den »Colombo Observer" van den 28sten November, vernemen wij, dat aldaar een hevige storm gewoed had, die aan de schepen en het te veld staande gewas veel nadeel heeft veroorzaakt. Het doet ons leed te vernemen, dat die storm te Colombo met verlies van menschenlevens is gepaard gegaan en daarbij eigendommen verloren gingen.

De storm begon op den 20sten, op welken dag verscheidene inlandsche vaartuigen gestrand zijn. Op den 21sten werd de Sibilla, groot 721 Ton, en met 900 tonnen kostbare lading aan boord, van hare ankers geligt, en bijna tegenover den Vuurtoren op de rotsen gedreven; in een uur was het schip aan stukken geslagen. Elke poging werd in het werk gesteld om de schepelingen te redden; de Gouverneur zelf leidde deze zaak, en allen, behalve vier, werden gered. De namen der verongelukten zijn M. Pinkham, 2de stuurman, Wm. Clarke, 3de stuurman; Wm. Jones en Robt. Brown, scheepsjongens. De kapitein, die aan wal was, om de lading te bespoedigen, bood den Inlandsche — roeijers £ 100 aan, om ze te bewegen af te steken. Het is merkwaardig, dat de barometer, gedurende het woeden van dezen hevigen storm, te Colombo slechts het tiende gedeelte van eenen duim zonk.

Over het binnenland waren de regens vreeselijk zwaar en zeer vernielend voor de koffij- en graanoogsten; een goed onderrigt correspondent schat, dat de koffijoogst, ten gevolge van dien storm, nog minder zal bedragen, dan men algemeen verwachtte.

Ingezonden Stukken.

BESCHOUWINGEN omtrent den lagen verkoopprijs der, op den 24sten December 1857 te Padang openbaar verkochte, Gouvernements Koffij.

(Vervolg en slot van ons vorig nommer.)

Handelt de soeverein — koopman in den geest van den gewonen handelaar, door met spoed te verkoopen, dat, waartoe hij den behoorlijken tijd en meer voorspoedige omstandigheden had moeten afwachten, om het tegen hooger prijs van de hand te zetten, — dan is die handelwijze even verkeerd, als het niet loslaten van koopwaren door den gewonen handelaar tegen eene matige winst, in de hoop van voor zijne koopwaar meer opgevoerde prijzen te zullen kunnen bedingen.

Iedere specialiteit heeft in de practijk eene eigenaardige toepassing en het verwisselen van de een met de andere kan, op den duur, slechts met nadeel plaats vinden.

2°. *De winstderving had grootendeels kunnen worden voorkomen door eene juiste toepassing van de staathuishoudkundige voorzegging.*

De prijs van ieder product is aan gedurige verandering onderhevig; — die verandering is echter niet zoodanig, dat ze niet nagenoeg vooruit zou kunnen worden geschat, indien men bekend is met de omstandigheden, die daarop van invloed zijn.

Doen die omstandigheden zich nu zoodanig voor, dat men een nadeeligen invloed op den markt-prijs kan vooronderstellen, dan dient de verkooping uitgesteld te worden, zonder dat welke belemmering mag vinden in gebrek aan bergplaats als anderzins, tegenover den aanhoudenden toevoer uit de binnenlanden.

Wat nu betreft het angstvallig vasthouden aan eene vastgestelde periodieke verkooping [illegible] aankomende schepen eene geregelde en verzekerde lading te bezorgen, die vrees komt ten eenemale overbodig voor.

De particulier zorgt gewoonlijk beter voor zichzelven dan het Gouvernement bij magte is zulks voor hem te doen. Trouwens de inkoopen geschieden niet door de gezagvoerders der schepen, maar door de agenten, waaraan zij geconsigneerd zijn, die bijtijds zorgdragen voor eene lading in gereedheid. — Mogt dit ook al anders het geval zijn, dan is het billijk, dat zij, en niet het Gouvernement, de nadeelen hunner eigene onvoorzigtigheid dragen.

Er mag en kan geene enkele gegronde reden bestaan, om eene verkooping, die het vooruitzigt oplevert van lage prijzen te zullen verwerven, quand-même vol te houden.

Na verkoop der eerste twee of drie 1000 picols, had de veiling in dit geval moeten worden gestaakt, of veel meer, men had, alvorens de verkooping aan te kondigen, de tijden en omstandigheden aan de staathuishoudkunde moeten toetsen en, de voorzegging niet gunstig vindende, die aankondiging moeten uitstellen, ten einde van beide zijden teleurstellingen te voorkomen.

En valt hieruit niet voldingend de gevolgtrekking af te leiden, dat door het veronachtzamen der staathuishoudkunde een verlies van *één half millioen gulden* is berokkend?

Bij een ieder bestaat de wensch, om zijne koopwaar zoo duur mogelijk te verkoopen, waaraan dan ook in den regel alle loijale en dikwerf deloijale middelen dienstbaar worden gemaakt.

Wanneer die wensch echter te overdreven wordt, ontwaart men niet zelden, gewoonlijk tot eigen schade, soms ook tot schande, de practische waarheid van het spreekwoord: Wie het onderste uit de kan wil hebben, valt de klep op den neus.

Het is daarom niet overbodig te onderzoeken, in hoe verre en in welke mate, de wensch om *»duur te verkoopen,"* in verband met eene wijze voorzigtigheid, van werkelijk en blijvend voordeel in de toepassing kan zijn.

De mogelijkheid om, door het aanhouden van voortbrengselen, den marktprijs te dwingen, of anders, de mogelijkheid om, ongeacht het niet verkoopen beneden een zeker minimum, den verlangden verkoop, na verloop van eenigen tijd, toch te zien plaatsgrijpen, heeft grenzen, die in de werkelijkheid bij den particulieren handelaar van andere omstandigheden afhankelijk zijn, dan bij den soeverein-koopman.

Het onderzoek naar beider specialiteiten zal geleidelijk tot de houding voeren, die voor ieder het meest eigenaardig en doelmatig voorkomt.

De minimum prijs, door welken de minste waarde eener koopwaar kan worden voorgesteld, is die van voortbrengst; — daar beneden brengt niemand voort, omdat hij niets zoude overhouden en zijn individueele rijkdom door dien arbeid niet toeneemt.

Onder gewone omstandigheden is bedoelde prijs afhankelijk van dien der eerste levensbehoeften. Nadat echter, door het stelsel van monopolie, alle mededinging onder oorspronkelijke voortbrengers (hier in het bijzonder de koffij-planters) opgeheven is, bestaat die minste prijs in de waarde, die het Gouvernement tot den inkoop der koffij bepaalt en betaalt.

De maximum prijs van een koopwaar wordt, (zonder geringe plaatselijke afwisseling daarbij in aanmerking te nemen) bepaald door de verhouding tusschen het algemeen voortbrengend en algemeen verbruikend vermogen over alle landen ter wereld.

Bij den soeverein-koopman, zoowel als bij den particulieren handelaar, worden de wensch en de mogelijkheid, om niet beneden zeker minimum te zullen behoeven te verkoopen, door laatstgenoemde reden gewijzigd, doch, daar de werkkring van den handelaar zoo veel kleiner en zelfs afwijkend is van dien des soeverein-koopmans, heeft eerstbedoelde daarbij invloeden van meer regtstreekschen aard in aanmerking te nemen, waaraan de soeverein-handelaar zich niet behoeft te storen.

De koopman heeft eigenlijk geen anderen werkkring, dan dien van overbrenger der voortbrengst uit handen des oorspronkelijken pseudo-voortbrengers (de soeverein-handelaar) in die des pseudo-verbruikers (klein-handelaar). Hij is mitsdien afhankelijk van den soeverein-koopman, van de klein-handelaars (plaatselijke marktvraag) en van zijne mededingende beroepsgenooten (mede pseudo-voortbrengers).

Bij hare eigenschappen van meer wisselvallig en minder uitgebreid te zijn en bij meer gemak voor verplaatsing, biedt de particuliere handels-speculatie dan ook meer gelegenheden aan, om door bovengenoemde omstandigheden van afhankelijkheid geslingerd te worden, die wel vaak van plaatselijken en lijdelijken aard zijn, doch waarnaar de koopman desniettemin genoodzaakt is zich te regelen en te buigen, wil hij geen gevaar loopen verliezen te lijden, zelfs verzwolgen en vernietigd te worden.

Voegt men hierbij het gemak voor den koopman, om na iederen bewerkstelligden verkoop, zich nieuwen voorraad tot verkoop aan te schaffen, dan wordt het genoegzaam begrijpelijk, waarom de koopman summa summarum meer baat en minder gevaar voor verlies en, in ongunstige omstandigheden, meer gelegenheid tot herstel vindt in eene, zooveel doenlijk, vermenigvuldigde en bespoedigde omzetting, tegen betrekkelijk minder opgevoerde winsten, dan in het aanhouden zijner waar, tot dat hij den door hem bedongen prijs heeft erlangd, waartoe hij overigens weinig kans heeft, omdat het vermogen van één eenigen koopman, om den prijs bij het verbruik te dwingen, veelal in tel is, als een droppel water in een emmer.

De soeverein koopman zonder beweegbaarheid hoegenaamd, (*dan tot zijn eigen groot nadeel, wanneer die beweegbaarheid als het ware met geweld wordt daargesteld*, (*Nederlandsche Handel-Maatschappij*) *omdat de markt onnoodig verplaatst en dus het transport daartoe weggeworpen wordt*) en die, na verkoop van een gedeelte of het geheel der opbrengst van een oogstjaar, niet zoo dadelijk, ook niet door inkoop, (gelijk zulks de particuliere koopman in zijn klein bestek wel vermag) nieuwe hoeveelheden aan de markt kan brengen, en daartoe afhankelijk is van een nieuwen oogst en deszelfs wisselvalligheden, zal in doorslag, naar mijne bescheidene meening, beter doen zijne prijzen niet van de zich gedurig voordoende, plaatselijke fluctuatien (zoo die ten minste nadeelig zijn) geheel afhankelijk te maken, maar veel meer datgene in het oog moeten houden, waartoe de behoefte in staat is, wanneer de wereldvoorbrengst zooveel minder vermag aantebieden, dan een gelijk vertier verlangt.

L. K. VAN SWIETEN.

Marktprijzen te Batavia

28 Januarij 1858.

Koffij, Java nominaal.

—— Padang *f* 28,— per picol, 180 picol, werden op vendutie gemiddeld à *f* 27,— verkocht.

Rijst, witte *f* 125 à *f* 235 per koyang, flaauw.

—— Carga « 115 » « 125 « « schaarsch en gezocht.

Suiker, witte N°. 16 « 16,— per picol, afgedaan.

Wisselkoers op Holland, 107 à 106 %.

« « Engeland 10 $\frac{1}{4}$ per p. St.

Gouvernement. Geen papier.

te Samarang.

Koffij, per picol *f* 30,— nominaal.

Suiker N°. 16, per pic. *f* 16,— nominaal.

Indigo, per pond, *f* 4,50 afgedaan.

Koe-Huiden, *f* —.55, à *f* —57, per A. ℔. } aangeboden.
Buffel-Huiden, *f* 80,— à *f* 85,— per kodie }

Staart Peper, *f* 71,— zonder voorraad.

Rijst, ordinair wit, geen voorr. } per k. à 28 pic. zonder zak.
» carga *f* 150 à *f* 155. } nominaal schaarsch.

Klapper Olie, per picol, *f* 18,—

Katjang « « « « 18,—

Rotting, per picol, *f* 9,— à *f* 10.

Kadjang Matten, *f* 12.

Wisselkoers op Holland 6/m. 107 à 108 pCt.

te Soerabaya.

Suiker N°. 16 per picol.	nominaal.
Rijst (CARGA) per koijang.	*f* 140 à 180.
Rijst (WITTE) « «	« 155 » 180.
Koehuiden « 100 stuks	« 400 « 000.
Arak per legger.	« « 110.
Wisselkoers	« 107. %
Rotting.	*f* 9 à *f* 9½.

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA,

van den 20 tot en met den 22 Januarij 1858.

Met het N. I. stooms. *Palembang*, kapt. *H. J. Rosseboom* de heer *Ament*, *Echtgenoot* en *Kinderen*, de heeren *Loudon*, *Hulsthoff van Son*, *van Heekeren*, *Bern*, *Sweet*, *Pattohé*, *Chunin*, *van Geuns Boussear* en Mejufvrouw *Bathilde* van *Soerabaija Samarang* en *Cheribon*.

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.		*Vlag.*		*Namen der schepen*	*Gezagvoerder*	*Van.*	*Datum.*	*Agenten.*
Jan.	19	Amerik.	schip	Indiaman.	W. W. Smith.	Singapore.	13 Jan.	Maclaine Watson en co.
»	20	Fransch.	»	la Jeanne.	F. Toulouse.	Melbourne.	18 Nov.	G. Bahre en G. Kinder.
»	22	Ned. Ind.	stooms.	Palembang.	H. J. Rosseboom.	Soer. en Sam.	13 Jan.	W. Cores de Vries.
»	—	»	brik	Berkat.	Sanhot.	Singapore.	15 »	D. N. Buys en co.

Vertrokken Schepen van *Batavia.*

Datum.		*Vlag*		*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar.*
Jan.	21	Zweed.	bark	Catharina.	Olsson.	Zweden via Soerabaya.
»	22	Ned.	»	Alblasserwaard.	L. van der Lindern.	Soerabaija.
»	—	»	schip	Anna en Helena.	de Boer.	Nederland via Samarang.
»	—	Brem.	brik	Conder.	H. G. Breithaupt.	Zweden via Soerabaija.

In lading liggende Schepen te *Batavia*.

Vlag		*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsch	bark	Zeenimph*	E. Orré		Haager en Schuurman.
„	„	Julie Claire*	A. van Oosteroom		„
„	schip	Nederland*	P. Van den Berg.		„
„	„	Minister Pahud.	F. Kievit	Suriname	„
„	bark	Vier Gebroeders	Bunck		B. Kopersmit en co.
„	„	Sara Alida Maria*	Stapert	Amsterdam.	„
„	„	Maaistroom	F. Mellema		J. Cezard en co.
„	schip	Lammina Elizabeth	Gersen		„
„	bark	Vrouw Johanna	J. Kettler	Nederl. via Tjilatj.	„
„	schoen.	Sephir*	N. J. de Vries		Reynst en Vinju.
„	bark	Joan*	C. Lasueur.	Padang.	van Ommeren, Rueb en co.
„	schip	Nagasaki*	la Brand	Samarang.	„
„	bark	Herman de Ruijter	P. J. Feynt	Samar. en Soerab.	Jacometti en co.
„	schip	Stad Dokkum*	N. van der Werff,	Soerabaija.	„
„	bark	Henriette Geertruide*	F. de Boer	Amsterdam.	„
„	schip	Zaanstroom*	R. L. Schaap	Samar. en Soerab.	Schimmelpenninck en Co.
„	bark	Grootmeester Nationaal*	A. T. Giesse		„
„	„	President Ram*	J. R. Ulrich		Landberg Bezoet de Bie en co
„	„	Nijverheid	E. L. Kerkstra		„
„	„	Stad Gouda	Breuning		Dümmler en co.
Nederl. Ind.	„	Djenoer*	Said bin Alie	Banka.	D. N. Buijs en co.
„ „	bark	Amsterdam*	Hadjie Afief	Samarang.	„
„ „	brik	L'Esperance	Valberg	Soerabaija.	„
„ „	bark	Atiat Rachman	Jacob Fendam	Sam. en Banjermass.	„
„ „	„	Lion thans Ghana Salim*	Sech Ghana		„
„ „	brik	Berkat*	Sohot.		„
„ „	bark	Almansoer*	Osman bin Alie.		B. J. Jacobs.
„ „	„	Anis Balgais*	Sech Salmun		„
„ „	„	Noorban	Said Alie bin Djin.		„
„ „	brik	So-ootdin	D. F. Farkevisser.	Soengijliat	„
„ „	bark	Lachmadie	Sech Jamani	Banka.	„
„ „	„	Java*	Worthington	Soerabaija.	de Weerdt Ruyl en co.
„ „	„	Generaal Michiels*	D. de Wilde	China.	Haager en Schuurman.
Fransch.	schip	Notre Dame de Bon-Port*	Lehure	Nantes.	J. Cezard en co.
„	bark	Manuel*	Rangin		C. Bahre en G. Kinder.
„	„	Bougainville*	V. Alho.		„
„	„	La Jeune*	Toulouse		„
Engelsch.	„	Margaret West*	J. B. Sinclair.		Martin Dyce en co.
„	„	Gending Star*	Grayburn		Adam en co.
„	„	Fleda*	Matheron		„
„	schip	Oxus*	Wallace.		„
„	schoen.	Highlander*	Conradi.		E. Moormann en co.
„	brik	Equator*	D. B Burnes		„
„	schip	Alexander John Kerr*	Hadjie Baändjie	China.	B. J. Jacobs.
Amerik.	„	William Sprague	P. B. Bowser		Paine Stricker en co.
Zweedsch.	bark	Maria Theresia.	Lindström	Zweden	Busing Schröder en co.
„	„	Törsaket*	C. Petterson		J. Cezard en co.
„	„	Hebe*	C. Talberg		„
„	brik	Balder*	Sjöberg	Falmouth.	E. Moormann en co.
„	bark	Sophia*	E. W. Berns	Nederland.	Metzendorff Wilmans en co
„	„	Else*	W. Struse	„	„
Meckel.	„	Joh. Kepler*	J. Janssen	China.	„
Hamb.	schip	Hermann en Emme*	J. E. Kaijser	Nederland	„
„	„	Java*	E. Jorgan	„	„
„	„	Horizont*	E. Becher		„
„	„	Manila*	L. Behrens	Soerabaija.	„
„	brak	Schiller*	C. Guldagger		C. Bahre en G. Kinder.
„	brik	Alardus*	F. C. Sejersted		„
Brem.	bark	Ocean*	L. Farrelmann		„
„	„	Generaal Jacobi*	Weiland		„
Hanov.	„	Adèle			Paine Stricker en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aan- en Uitvoer te Batavia, *van den* 2 *tot en met den 7den Januarij* 1857.

AANVOER.

Van Nederland per ned. schip *President Ram*, gez. Ulrich, agt. Landberg Bezoet de Bie en co.

76 coll. glas en aardewerk. 32 do. provisien. 100 ks. sla olie. 300 do. champagne. 60 do. rhijnwijn. 100 md. min. water. 100 do. cognac. 35 kn. spiegels. 23 do. kramerijen. 24 coll. lederwerk, kramerijen. kleedingstukk. en schrijfbehoeften. 35 do. lederwerk, hoeden, kramerijen, kleedingstukken, schrijfbehoeften, parfumerien, modewaren enz. 18 kn. spiegels en schilderijen. 5 do. ijzerwerk. 6 do. wasdoek. 4 do. blikwerk. 2 do. lucifers. 2 do lederwerk. 1 do. geweren. 27 do. likeuren. 13 vs. zink. 17 kn. modewaren. 6 do. vruchten op brandy. 4 do. zijdenstoffen. 2 do. speelkaarten. 1 do. . . . . 3 do. knoopen. 5 do. ijzerwerk en kramerijen. 3 do. lederwerk en do. 2 do. monsters. *Gumprich en Strauss.*
42 oxh. wijn. 100 vs. boter. *J. Cezard en co.*
3 kn. spiegels en schilderijen. *B. Kopersmit en co.*
3 kn. medicijnen. *Busing Schröder en co.*
100 vs. boter. *de Weerdt Ruyl en co.*
18 kn. eau de cologne. 2 do. dekens. 7 do. wijn. 1000 keld. genever. *Haager en Schuurman.*
68 kn. wijn. 12 md. rum. *van den Biesen en Modderman.*
75 ps. hammen. 2 kn. haring. 3 coll. porcelein. 4 ks. kiersch. 1 vt. wijn. *van der Burg Vriesendorp en co.*
7 kn. lederwerk. 4 do. eau de cologne. *van den Biesen en Modderman.*
9 kn. manufact. 500 keld. genever. *E. Moormann en co.*
28 kn. ijzerwerk. 3 do. marmer. *Tölken Voget en co.*
25 kn. garen. 100 vn. spijkers. 45 kn. kramerijen. 1 do. porcelein. 6 do. manufact. 5 bn. do. 1 kt. geweren. 12 bn. parapluien. *C. Bahre en G. Kinder.*
1 bl. modewaren. *van Riet en ter Gouw.*
400 keld. genever. *Maclaine Watson en co.*
100 keld. genever. *Engelhard en co.*
1 kt. stroo hoeden. 1 do. modewaren. 8 do. koek. *de Bruyn.*
3 coll. dekens. *Maclaine Watson en co.*
50 md. min. water. 1 kt. hoeden. *Ducommun en Bornand.*
300 vs. spijkers. 4 bn. manufact. 10 kn. do. *Metzendorff Wilmans en co.*
2 kn. manufact. 1 do. ijzerwerk en ijzerdraad. 300 vs. spijkers. 1 kt. zijden manufact. *Andreas en co.*
3 kn. manufact. *Busing Schröder en co.*
40 kn. manufact. 1 do. smelt kroesen. 3 portwijn. 1 do. boter. 11 do. anijszaad. 1 karpet. 1 keld. . . . . 20 do. bessengenever. 7 kn. roodgaren. 1 do. papier. 200 ps. hammen. 2 kn. provisien. 2 do. meubelen en glas. 2 do. diversen. *van Ommeren Rueb en co.*
3 kn. medicijnen. *Specht Gryp.*
50 ps. hammen. *Agenten.*
1 kt. kaarten en papier. 1 do. parfumerien. 1 do. schilderijen. 4 do. schrijfbehoeften. 2 do. lederwerk. 1 do. papier. 2 do. orgels en glaswerk. 3 do. eau de cologne. 1 do. inkt poeder. 30 do. rhijnwijn. 1 do. diversen. *Feltkamp.*
5 kn. kramerijen. *Hunter Houghton en co.*
50 kn. wijn. 8 do. manufact. *B. van Leeuwen en co.*
8 kn. letters. 1 vt. drukinkt. *W. Bruining.*
13 kn. gedistelleerd. 4 oxh. en 15 ankers wijn. 2 kn. vleesch. 2 md. rolpens. 5 kn. koek. 1 md. stroop. 55 do. min. water. 36 kn. provisien. *van Kleeff en co.*
1 oxh. wijn. *Suermondt en co.*
1 kt. manufact. *Pandel en Stiehaus.*
69 coll. touwwerk. 50 ps. hammen. *Agenten.*
3 kn. meubelen. 16 do. porcelein. *Picard.*
30 md. bier. 10 kn. do. *van den Biesen en Modderman.*
12 kn. wijn. 237 md. min. water. *Agenten.*
21 kn. terpentijn. 325 vs. boter. 460 coll. provisien. 20 do. kaarsen. 2 do. speelkaarten. *Order.*

Voor Soerabaija.

3 kn. wijn. 1 do. lampen. 1 do. woll. manufact. 1 do. kat. do. 2 do. schrijfpapier. 5 coll. ijzerwerk. 1 vt. do. 2 coll. koopmanschapp. 1 do. manufact. 6 kn. provisien. 1 do. kramerijen. *Ruyl Cramer en co.*
3 kn. manufact. *W. Cores de Vries.*
4 kn. eau de cologne. *Mathieu en co.*
15 coll. koopmanschapp. *van der Ek.*
100 keld. genever. *Hoffman en van der Valk.*
40 md. min. water. 2 kn. manufact. 6 do. ijzerwerk. *Schimmelpenninck en co.*
1 piano. *Steup.*
4 kn. papier. 6 do. manufact. 9 do. ijzerwerk. 3 do. porcelein. *B. van Leeuwen en co.*
9 kn. wijn. *Rambaldo.*
50 ps. hammen. 1 kt. manufact. 1 do. leder. 15 do. wijn. 2 do. groentens. 56 vs. do. *D. van Delden en Zn.*
4 vn. molens. *Gebr. van Delden.*

Van Amsterdam per ned. bark *Stad Dokkum*, gez. van der Werff, agt. Jacometti en co.

600 vs. verf. 150 md. min. water. *C. Bahre en G. Kinder.*
14 kn. manufact. *Dümmler en co.*
17 kn. provisien. *Gumprich en Strauss.*
1 kt. manufact. 15 coll. ijzerwerk. 50 vn. krijt. *Pandel en Stiehaus.*
104 coll. manufact. *Metzendorff Wilmans en co.*
100 vs. boter. *van der Burg Vriesendorp en co.*
80 md. min. water. 25 kn. bier. *Dümmler en co.*
10 kn. bitter. *van der Meulen en co.*
100 kn. bier. 9/2 pijp. do. 40 vn. krijt. 10 coll. verfwaren. *Jacometti en co.*
100 vn. bier. 83 coll. manufact. 1 kt. koperwerk. 1775 do. zeep. *B. van Leeuwen en co.*
8 kn. wijn. 68 vs. groene zeep. 14 coll. medicijnen. 4 kn. glaswerk. *Specht Gryp.*
21 kn. glaswerk. *Adam en co.*
200 vs. boter. 50 vn. bier. *van Ommeren Rueb en co.*
27 kn. . . . . *Engelhard en co.*
1 kt. koperwerk. 40 bn. zakken. 25 vn. bier. *Kopersmit en co.*
100 vs. boter. 60 do. loodwit. 150 do. verf. *de Weerdt Ruyl en co.*
1168 vs. staal. *E. Moormann en co.*
110 kn. muursteentjes. *Crone van der Beek en co.*
8 coll. . . . . *Specht Gryp.*
17 kn. provisien. *Beth.*
25 vn. bier. 1 kt. ansjovis. *Agenten.*
70 kn. 60 vs. do. zeep. 100 vs. menie. 4 roll. leder. 200 vs. zinkwit. 74 coll. touwwerk. 2 bn. do. manufact. 12 kn. do. *Jacometti en co.*
80 md. min. water. 100 vs. boter. *Order.*

Voor Soerabaija.

100 vs. boter. 101 kn. wijn. 4 vn. do. *Schimmelpenninck en co.*
30 md. min. water. 28 coll. provisien. *Order.*
1 kt. schilderijen. *Adam en co.*
1 kt. zilverwerk. *van Bostraten.*
7 bn. manufact. *van Eek en co.*
9 kn. manufact. 1 kt. koperwerk. *Ruyl Cramer en co.*
2 kn. modewaren. *Houtbeckers.*
17 coll. meubelen. 20 kn. wijn. *Mulock Houwer.*
1 kt. diversen. *Onnen.*
1 kt. diversen. *van Vollenhoven.*

Van Pamanoekan per ned. ind. kotter *Modmere*. gez. Moemin.

$701^{99}/_{100}$ pic. rijst. *Holland.*

Van Tagal en Pecalongan per ned. ind. bark *Oey Sinjo*, gez. Kouw Bien.

20648 ℔ indigo. *Gouvernement.*

Van Engeland per Eng. schip *Kerelaw*, gez. Cook, agt. Martin Dyce en co.

89 tonn. steenkolen, 1951 stav. ijzer, 60 tonn. ijzer ballast, [illegible] blikk. olie, 47 bn. manufact, 421 coll. do. 26 md. aardewe[rk] *Agenten.*
20 kn. wijn, 16 vn. do, 20 kn. provisien, 331 vn. manuf[act.] *Pitcairn Syme en co.*
28 vn. manufact. *Borneo Company Limited.*
154 vn. manufact. 100 ks. kruid. *Adam en co.*
6 coll. manufact. *Morgan Melbourn en co.*
13 coll. manufact. 60 do. wijn. *Burt Myrtle en co.*
1 kt. boeken. *Trail.*
75 vn. wijn. *Order.*
863 boss. ijzer, 52 vn. spijkers, 245 boss. hoepel ijzer. *Pitc[airn] Syme en co.*
57 coll. provisien.
2622 coll. diversen. *Lading voor Singapore.*

Van Melbourn per Eng. schip *Oxus*, gez. Wallace, agt. Adam en co.

170 tonn. steenkolen. *Gezagvoerder.*

Van Zweden per Zw. schip *Else*, gez. Kruse, agt. Metzendorff Wilmans en co.

10096 staven ijzer. 528 tobben staal 572 kn. do. 60 vaten [illegible] *Agenten.*

Van Singapore via Rieuwlien Muntok per ned. ind. stoomb. *Banda*, gez. Bosch, agt. Cores de Vries.

16 kisten. . . . . 18 balen goenie zakken *Arethoon.*
10 balen goenie zakken 7 kisten zeep *Joakim.*
1 kisten specie *Said Oemar Hilldewie.*
1 kisten specie *Said Aloewie Sahie.*
435 schuitjes tin. *Maclaine Watson en co.*
10 kisten opium. *N. H. M.*

Uit Zee terug per Hanr. schip *Adèle*, gez. Hanssen, agt. Paine Stricker en co.

3617 pic. suiker, 5 do. notenmuskaat, 2 do. foelie, 30 le[ggers] arak, 1636 ps. buffelhuiden, 240 do. koehuiden, 245 p[ic.] rotting, 150 do. sapanhout.

Van Soerabaija per ned. ind. stoomb. *Soerabaya*, gez. Guyot, agt. W. Cores de Vries.

8 vs. boter, 6 do. vleesch, 1 do. brood, 5 kn. wijn. *Agenten.*
1 kt. . . . . *Metzendorff Wilmans en co.*
7 kn. manufact. *Busing Schröder en co.*
1 kt. kleedingstukken. *Nieboren.*
38 zakk. sagomeel. *Agenten.*
1 kt. schildpad. *Picart.*
46 kn. kajoe poetie olie. *Said Hindoeon.*
44 kn. kajoe poetie olie. *Pandel en Stiehaus.*
203 zakk. nagelsteelen. *N. H. M.*
1 kt. zeep. *Daum.*
1 kt. kramerijen. *Martens.*

Van Pamanoekan per ned. ind. bark *Noorban*, gez. Said Alie bin Djin.

60 tonn. steenkolen. *Aan boord gebleven lading.*
$1203^{38}/_{100}$ pic. suiker, $2570^{44}/_{100}$ do. koffij, $626^{51}/_{100}$ do. rijst. *Reynst en Vinju.*

UITVOER.

Naar Nederland via Soerabaija per ned. schip *Marinus Willem*, gez. van Dam, agt. Maclaine Watson en co.

450 pic. tin. 200 do. rotting. *N. H. M.*

Naar Samarang per ned. ind. schip *Antoinette* gez. Winter agenten B. Kopersmit en co.

11 kn papier *N. H. M.*
1 vat glaswerk, 2 kn gedr katoen, 25 do portwijn. *Anderson Tolson en co.*
10/m mat sigaren *Pesch.*
2 kn papier. *van Heren Noman en Kolff.*

Naar Soerabaija en Bandjermassing per ned. ind. bark *Tatas Bandjermassing*, gez. Sariet Mohamat.

1000 ledige kelders. *Levert en co.*
8 kn. madapoll. *Aboetahir.*

Voor Bandjermassing.

7 kn. koopmanschapp. 5 corg. slendangs. *Hoeke.*

Naar Soerabaija per. ned. ind. bark *Atiatoel Barie*, gez. Sech Abdulla Bahawie.

35 pic. corianderzaad, 30 do. dammar, 2 kn. messen. *Sech Moh. Basandit.*
3 kn. koopmanschappen *Said Aloewie Satrie.*
7 vn. teer *Gouvernement.*

Naar Kottee per ned. ind. bark *Fathus Seroer*, gez. Sech Mohamat Magroes.

1 kt. sarongs uit entrep. *Moorman en co.*
4 kn. calicots uit entrep. *de Weerdt Ruyl en co.*
6 kn. manufacturen uit entrep. *Martin Dyce en co.*
2 kn. sarongs uit entrep. *Metzendorff Wilmans en co.*
108 pic. rijst. *Hadjie Mohamat Amin.*
1 kt. kramerijen. *Pandel en Stiehaus.*
5000 ps. zilver munt. 20 corg. boeken. 18½ do. slendangs. 19 do. kleedjes *Hadjie Mohamat Amin.*
5 coll. aardewerk *D. N. Buys en co.*
15 corg. slendangs, 35 do. doeken, 3 kn. rood katoen. *Sech Awal Janas.*
31 pic. boomwas. *Aan boord gebleven lading.*

Naar Bandjermassing per ned. ind. bark *Aladenin*, gez. Goosnin Sleman.

2 kn. geweren. uit entrep. *Mohamat Kassin.*
33 kn. manufacturen uit entrep. *Adam en co.*
10 kn. ongebl. katoen, 2 do. madapollams. *Said Aloewie Alas.*

Naar Nederland via Samarang per ned. schip *Prinses Sophia*, gez. Hoffman, agt. van Ommeren Rueb en co.

100 pic. rotting, 400½ ps. buffelhuiden *Agenten.*
400 kn. boomwas, 30 tobben kamfer, 123 picols gomdammer, 156 do. gomelastiek. *Paine Stricker en co.*

Voor Samarang.

3 kn. provisien, 8 md. saija, 1 vt. meel. *van Kleeff en co.*

Naar Nederland via Samarang en Soerabaija per ned. bark *Nassau*, gez. Verginder, agt. Dümmler en co.

250 picols tin 100 do. rotting 100 do sapanhout uit entrep. *N. H. M.*

Naar Macassar via Soerabaija per Hamb. schip *Catherine*, gez. Hansen, agt. Metzendorff Wilmans en co.

200 blokken lood, 200 bossen ijzer, 385 do. hoepel do. 50 ps. assen, 40 vaten bier, 1 copieer machine, 2 vaten huiden vergift, 140 kisten manufacturen, 6 balen do, 4 kisten parapluies, 20 do. glaswerk, 2 vaten ijzerwerk, 8 kisten do. 97 do. kramerijen, 30 do. provisien, 36 vaten do. *Aan boord gebleven lading van Hamburg*
4787 staven ijzer uit entrep. *Agenten*

GEDRUKT BIJ H. M. VAN DORP, TE BATAVIA.